
Sprawozdanie z realizacji

**Rocznego programu
współpracy samorządu
województwa mazowieckiego
z organizacjami
pozarządowymi oraz
podmiotami wymienionymi
w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie
na 2014 rok**

Warszawa 2015

Wprowadzenie

Pierwszy kwartał roku to dla samorządów czas podsumowań działalności prowadzonej w poprzednim roku we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wynika to po części z obowiązku przygotowania sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy, ale jest to również czas refleksji, okazja do zatrzymania i przyjrzenia się temu co się udało, a co można zrobić lepiej.

Samorząd Województwa Mazowieckiego współpracuje z trzecim sektorem od początku swojego istnienia. Współpraca ta ma charakter zarówno finansowy jak i pozafinansowy. Organizacjom pozarządowym udzielane są dotacje na realizację zadań samorządu województwa, ale biorą one również czynny udział w życiu samorządu poprzez konsultowanie projektów aktów prawa miejscowego, udział w pracach działających przy samorządzie rad i zespołów konsultacyjnych, samorząd z kolei chętnie włącza się w realizację inicjatyw obywatelskich i wspiera działania organizacji poprzez dostępne formy współpracy pozafinansowej. Wymiar współpracy każdego roku jest niezmiernie bogaty, aczkolwiek od 2010 roku niesatysfakcjonujący jest poziom współpracy finansowej.

Współpraca finansowa

W roku 2014 współpraca finansowa przebiegała w cieniu uchwalonego przez Sejmik „Programu postępowania ostrożnościowego Województwa Mazowieckiego”. Był to dokument niezbędny, aby Mazowsze mogło ubiegać się o pożyczkę z budżetu państwa na zapłacenie „janosikowego”, które w 2014 r. wyniosło 646,5 mln zł. Choć przepisy o „janosikowym” są niekonstytucyjne, województwo mazowieckie, aby przetrwać i spać budżet musi planować kolejne oszczędności. „Program...” określił m. in. limit środków z dochodów własnych, jakie samorząd może przeznaczyć corocznie na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym.

Na szczęście w dyspozycji samorządu pozostają środki, których ograniczenia Ministerstwo Finansów nie może nakazać. Środki te pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z opłat celowych za wydawanie pozwoleń na sprzedaż alkoholu, dotacji celowej z budżetu państwa oraz dotacji z jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki nim udało się wesprzeć prawie 200 zadań i objąć pomocą ponad 20 tysięcy osób w tak wrażliwym społecznie obszarze jak pomoc społeczna. Suma dotacji przekazanych organizacjom w otwartych konkursach ofert wyniosła 8 198 007,50 zł, natomiast suma dotacji udzielonych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. „małych dotacji” wyniosła 399 972 zł. Stosunkowo duża kwota przeznaczona na ten obszar wynika z ogromnych potrzeb i społecznej wagi problemów, takich jak uzależnienia czy wykluczenie społeczne oraz konieczność zapewnienia wsparcia osobom niepełnosprawnym, rodzinom i koordynacji zadań związanych z pieczę zastępczą.

Środki własne Samorządu Województwa w kwocie 344 750,00 zł zostały przeznaczone na realizację zadania w obszarze sportu i kultury fizycznej. Dotacja przeznaczona została na wsparcie programu szkolenia kadry młodzików. W ramach zadania przeszkolonych zostało 1213 młodych zawodniczek i zawodników w 47 dyscyplinach sportu na obozach szkoleniowych, konsultacjach i zawodach kontrolnych.

Wspomniane wyżej ograniczenia środków zmusiły do rezygnacji ze współpracy finansowej w pozostałych obszarach.

Współpraca pozafinansowa

Cieszy rozwijającą się współpracą pozafinansową. Ograniczenia w zakresie współpracy finansowej nie powodują, że partnerzy społeczni odwracają się od samorządu. Wręcz przeciwnie organizacje pozarządowe chętnie, poprzez swoich przedstawicieli, brali udział w pracach kilkunastu funkcjonujących przy samorządzie zespołów doradczych i konsultacyjnych, wypowiadały się na temat dokumentów i projektów podczas prowadzonych konsultacji społecznych. Niewątpliwie świadczy to o rosnącym poczuciu współodpowiedzialności trzeciego sektora za rozwój regionu oraz o świadomości posiadanych kompetencji, wiedzy i doświadczeń oraz konieczności wykorzystania tego kapitału dla dobra wspólnoty lokalnej i regionalnej.

W 2014 r. zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych przyczyniło się m. in. do wypracowania ostatecznych zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Przedstawiciele organizacji pozarządowych składali swoje uwagi do projektów ważnych dla regionu dokumentów, takich jak: Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Mazowieckim na lata 2014 – 2020; Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na rok 2015.

Samorząd województwa częściej niż w latach ubiegłych współpracował z organizacjami na podstawie umów dotyczących wspólnej realizacji różnych przedsięwzięć. Część z nich dotyczyła dłuższej współpracy w projektach współfinansowanych ze środków unijnych. Łącznie w 2014 w ramach POKL realizowanych było 5 projektów, w których samorząd województwa reprezentowany przez Urząd Marszałkowski i Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie był partnerem organizacji pozarządowych. Realizowane były one w obszarze budowania społeczeństwa obywatelskiego integracji środowisk gospodarczych i budowania standardów współpracy organizacji gospodarczych z samorządami, promocji zatrudnienia i integracji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zawarto również kilkanaście porozumień dotyczących wspólnej realizacji wydarzeń o charakterze jednorazowym jak konferencja, konkurs, szkolenia, akcja promocyjna. Działania te realizowane były w obszarach promocji zdrowia, polityki społecznej, kultury, turystyki, rozwoju regionalnego i innowacyjności.

Samorząd Województwa podejmował również działania wspierające organizacje trzeciego sektora w ich działaniach – w okresie rozliczeń podatkowych promował wśród mieszkańców przekazywanie 1% podatku na działające lokalnie – mazowieckie organizacje pozarządowe. Marszałek swoim autorytetem wspierał inicjatywy organizacji, obejmując je swoim patronatem. Partnerzy samorządu mogli liczyć na rekomendacje uwiarygodniające ich działania. Organizowane były szkolenia i konsultacje związane z pozyskiwaniem środków na działalność. Samorząd po raz kolejny włączył się w promocję wolontariatu wśród mieszkańców województwa poprzez konkurs „Mazowieckie Barwy Wolontariatu”.

Wszystkie te inicjatywy opisane i podsumowane zostały w niniejszym Sprawozdaniu z realizacji rocznego programu współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2014.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

„Roczny program współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2014 rok” jedynie ramowo wskazał formy współpracy pozafinansowej samorządu województwa z trzecim sektorem. Były one w sposób twórczy rozwijane. Warto podkreślić jest fakt, że bogatą współpracę w formach pozafinansowych prowadziły wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne – w tym Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie i jego filie czy Mazowieckie Parki Krajobrazowe.

Dla uporządkowania w programie możliwe formy współpracy pozafinansowej podzielono na 7 grup:

- I. Wymiana informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa,
- II. Opiniowanie i konsultowanie opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszar wzajemnych zainteresowań, jak również promowanie partycypacyjnych metod tworzenia polityk publicznych na Mazowszu z wykorzystaniem interaktywnych narzędzi;
- III. Podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- IV. Zawieranie porozumień dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
- V. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym;
- VI. Zawierania umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.);
- VII. Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych m. in. poprzez: szkolenia i seminaria doradztwo i konsultacje.

W tej kolejności zostały one opisane w niniejszym sprawozdaniu.

I. Wymiana informacji między samorządem województwa a organizacjami pozarządowymi

U podstaw dobrej współpracy leży wymiana informacji. Na płaszczyźnie administracja – organizacje pozarządowe odgrywa ona fundamentalną rolę. Obowiązkiem Samorządu Województwa Mazowieckiego jest przekazywanie informacji organizacjom pozarządowym, ale również czerpanie z doświadczenia trzeciego sektora i słuchanie głosu jego przedstawicieli.

1. Strony internetowe samorządu województwa

Od 2008 roku strona www.dialog.mazovia.pl jest najpopularniejszym źródłem informacji na temat współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi. Zamieszczane są na niej aktualne informacje o konkursach ofert i ciekawych inicjatywach, najważniejsze dokumenty, dane kontaktowe do osób zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi w urzędzie marszałkowskim i samorządowych jednostkach organizacyjnych. Dodatkowo na stronie publikowane są informacje dotyczące prac Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, w tym protokoły z jej posiedzeń.

Informacje dotyczące współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi prezentowane były także na innych stronach internetowych administrowanych przez urząd oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne, w szczególności na:

- 1) głównej witrynie informacyjnej Samorządu Województwa www.mazovia.pl;
- 2) stronach Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej www.mcps.mazovia.pl, www.mcps-efs.pl i www.kkz.mcps-efs.pl;
- 3) stronie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych www.mazovia.eu;
- 4) stronie poświęconej osobom niepełnosprawnym www.niepelnosprawni.mazovia.pl;
- 5) stronie Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich www.mazowieckie.ksow.pl;
- 6) strony Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego www.mbpr.pl;
- 7) strony MSODI Mazowieckiej Sieci Innowacji www.msodi.mazovia.pl.

Na ww. stronach oraz na portalu społecznościom Facebook zamieszczano również informacje o przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje pozarządowe.

2. Newsletter

Do prawie 1200 organizacji rozsyłany był elektroniczny newsletter w syntetyczny sposób informujący o działaniach podejmowanych przez samorząd województwa, przypominający o istotnych terminach, ogłoszonych konkursach ofert, przeprowadzanych wyborach do Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, prowadzonych konsultacjach społecznych.

3. Kronika Mazowiecka dla organizacji pozarządowych

W 2014 r. egzemplarz „Kroniki Mazowieckiej” został przesłany do ponad tysiąca organizacji pozarządowych z terenu Mazowsza. Od stycznia 2012 r. artykuły związane z tematyką organizacji pozarządowych drukowane są w stałej rubryce zatytułowanej „Pozarządowe Mazowsze”.

4. Kampania 1% dla OPP z województwa mazowieckiego

Od stycznia do kwietnia 2014 roku Wojewoda Mazowiecki i Marszałek Województwa Mazowieckiego zachęcali mieszkańców Mazowsza do przekazywania 1% podatku dla organizacji pozarządowych działających na terenie województwa mazowieckiego. Na potrzeby kampanii informacyjno-promocyjnej stworzona została specjalna strona internetowa www.1procent.mazovia.pl.

Łączna kwota 1% podatku należnego przekazana Organizacjom Pożytku Publicznego przez urzędy skarbowe woj. mazowieckiego w roku 2014 (rozliczenie PIT za 2013 r.) wyniosła – 115 170 764 zł.

Łączna liczba podatników, którzy dokonali rozliczenia rocznego podatku dochodowego od osób fizycznych za 2013 r. w urzędach skarbowych woj. mazowieckiego to – 2 376 625, w tym łączna liczba podatników, którzy wsparli OPP przekazując 1% podatku – 1 770 344. To o 36 335 osób więcej niż w roku ubiegłym, jednak wciąż z możliwości wsparcia organizacji pożytku publicznego poprzez przekazanie 1% podatku skorzystało 74,49 % uprawnionych do tego podatników.

II. Opiniowanie i konsultowania opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszar wzajemnych zainteresowań, jak również promowanie partycypacyjnych metod tworzenia polityk publicznych na Mazowszu z wykorzystaniem interaktywnych narzędzi

Samorząd Województwa od lat stoi na stanowisku, że dokumenty tworzone odgórnie nie zawsze uwzględniają w wystarczający sposób potrzeby mieszkańców. Są przez to w mniejszym stopniu akceptowane, co nie sprzyja ich realizacji. Próba angażowania w proces powstawania dokumentów strategicznych osób i podmiotów, których te dokumenty bezpośrednio dotyczą jest jednym ze sposobów na zmianę tej sytuacji. Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem w tym procesie. W 2014 r. miały możliwość przedstawienia swojej opinii w sprawie ponad 20 dokumentów. Na szczególną uwagę zasługuje wielomiesięczny i pracochłonny proces partycypacyjnego tworzenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Na podstawie *Regulaminu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji*, będącego załącznikiem do Uchwały Nr 160/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2011, w 2014 roku przeprowadzone zostały konsultacje projektów następujących dokumentów:

1. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie „Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w Województwie Mazowieckim w roku szkolnym 2014/2015 w ramach projektu – Regionalny program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych”;
2. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2014;
3. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego zmieniającej uchwałę w sprawie „Podziału Województwa Mazowieckiego na obwody łowieckie”;
4. Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020;

5. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Góra Kalwaria oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Góra Kalwaria;
6. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Błonie oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Błonie;
7. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Otwock i wyznaczenia nowej aglomeracji Otwock;
8. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Serock;
9. Projekt programów ochrony przed hałasem dla:
 - 1) obszarów linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego, na których został przekroczony długookresowy, średni poziom dźwięku "A" we wszystkich dobach roku i porach nocy w roku;
 - 2) obszarów dróg wojewódzkich na terenie województwa mazowieckiego, na których został przekroczony długookresowy, średni poziom dźwięku "A" we wszystkich dobach roku i porach nocy w roku.
10. Projekt Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020;
11. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Sońsk oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Sońsk;
12. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji aglomeracji Orońsko;
13. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego zmieniającej uchwałę w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023;
14. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Mława oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Mława;
15. Projekt uchwały Sejmiku w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Łochów oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Łochów;
16. Uchwały Sejmiku w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Węgrów oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Węgrów;
17. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Stanisławów oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Stanisławów;
18. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Raciąż i wyznaczenia nowej aglomeracji Raciąż;
19. Projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego uchylającej uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Młodzieszyn i uchwały Sejmiku w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Sońsk oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Sońsk;
20. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Mogielnica oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Mogielnica;
21. Projekt Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Mazowieckiego;
22. Projekt „Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020” (ostateczny tytuł dokumentu: „Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku”;
23. Projekt Strategii Rozwoju Turystyki w województwie mazowieckim na lata 2014-2020.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

Zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych do współpracy, mającej na celu współtworzenie zapisów do RPO WM 2014-2020, odbywało się w ramach uporządkowanego systemu prac w oparciu o już funkcjonujące zespoły zadaniowe. Przedmiotowe prace umocowano Zarządzeniem Marszałka Województwa Mazowieckiego Nr 381/13 z dnia 3 kwietnia 2013 r. Dla wzmocnienia realizacji zasady partnerstwa, dokonano modyfikacji Zespołu redakcyjno-programowego poprzez wprowadzenie wewnętrznego podziału na podzespoły tematyczne oraz rozszerzenia składu osobowego uwzględniającego szerokie grono interesariuszy.

W 2014 roku przeprowadzono również szerokie konsultacje społeczne RPO WM 2014-2020:

- 1) w dniu 28 stycznia 2014 r., Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę o przyjęciu projektu RPO WM 2014-2020 (wersja 1.2) i przeprowadzeniu konsultacji społecznych, które odbyły się w dniach 29 stycznia – 5 marca 2014 r. Komunikaty o konsultacjach oraz informacje o dokumencie dystrybuowano z wykorzystaniem stron internetowych Urzędu, w tym strony BIP oraz dziennika informacyjnego o zasięgu krajowym. Ponadto zorganizowano konferencje uzgadniające, które miały na celu przedstawienie założeń oraz wymianę uwag do Programu. W konsultacjach wpłynęło ogółem 1318 uwag, zgłoszonych przez 168 podmiotów, z czego organizacje pozarządowe stanowiły 16%. Szczegółowy Raport z konsultacji społecznych RPO WM wraz z listą podmiotów biorących w nich udział został opublikowany na stronie internetowej Urzędu: www.rpo.mazovia;
- 2) w lutym/marcu 2014 r. we wszystkich ośrodkach subregionalnych województwa oraz w Warszawie zorganizowano kolejny cykl konferencji z członkami i przedstawicielami ZIT i RIT, czyli **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych** (Warszawa z obszarem metropolitalnym) i stworzonych na ich wzór **Regionalnych Instrumentów Terytorialnych** (indywidualnie dopasowany do każdego z subregionów – Radomia, Ciechanowa, Płocka, Ostrołęki i Siedlec). Podczas konferencji został omówiony m.in.: postęp prac związanych z wyborem inwestycji realizowanych w ramach ZIT i RIT.

Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na rok 2015

W dniach 3 – 18 grudnia 2014 r. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015 dla województwa mazowieckiego został poddany konsultacjom społecznym zgodnie z zapisami zarządzenia Nr 15/11 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie zasad i trybu prowadzenia konsultacji społecznych projektów uchwał podejmowanych przez Zarząd Województwa Mazowieckiego. Uwagi i opinie zgłoszone w trakcie konsultacji, które były zasadne merytorycznie, zostały uwzględnione w treści dokumentu.

III. Podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Bieżąca współpraca obejmuje szereg działań prowadzonych zarówno z inicjatywy samorządu województwa, ale również na zaproszenie poszczególnych organizacji pozarządowych. Wiele form współpracy na stałe wpisało się w praktykę współpracy i realizowanych jest cyklicznie.

1. Patronaty i nagrody Marszałka Województwa Mazowieckiego

W 2014 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik objął **honorowym patronatem** 220 przedsięwzięć jednorazowych lub cyklicznych o charakterze kulturalnym, sportowym, edukacyjnym czy też promocyjnym o zasięgu regionalnym, których organizatorami lub współorganizatorami były organizacje pozarządowe.

W 2014 roku Pan Marszałek przyjął również 11 zaproszeń do uczestnictwa w Komitecie Honorowym różnych wydarzeń, których organizatorami były organizacje pozarządowe. Patronat oraz członkostwo w Komitecie Honorowym Marszałka Województwa Mazowieckiego jest wyróżnieniem, podkreślającym szczególny charakter wydarzeń i inicjatyw. Podnosi prestiż oraz uprawnia do promocji wydarzenia zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie "Systemem Identyfikacji Wizualnej Marki Mazowsze".

Medal Pamiątkowy Pro Masovia (ustanowiony uchwałą nr 142/06 z dnia 10 lipca 2006 roku Sejmiku Województwa Mazowieckiego) to honorowe okolicznościowe wyróżnienie przyznawane przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, jako wyraz uznania dla ich dokonań na rzecz gospodarczego, kulturalnego lub społecznego rozwoju Mazowsza. Szeroki zakres nagradzanej działalności sprzyja budowaniu spójności i daje poczucie tożsamości z regionem. W roku 2014 Medalem Pro Masovia zostały uhonorowane 53 organizacje pozarządowe związane ze światem kultury, nauki, gospodarki lub zasłużone społecznie, w tym 26 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dyplomem uznania przyznawanym przez Marszałka Województwa Mazowieckiego za wybitne zasługi i działalność na rzecz województwa mazowieckiego zostały uhonorowane w 2014 roku 23 organizacje pozarządowe, w tym 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Nagroda Marszałka Województwa Mazowieckiego przyznawana jest za indywidualne lub zbiorowe zasługi w zakresie promocji województwa mazowieckiego w kraju i na świecie w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony kultury. Kandydatów do nagrody mogą zgłaszać również organizacje pozarządowe. Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogą być także nominowane do nagrody. W 2014 r. odbyła się XV edycja konkursu. Organizacją pozarządową, która otrzymała Nagrodę Marszałka Województwa Mazowieckiego było Skórceckie Stowarzyszenie Dobroczyńne.

Konkurs o Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego dla mazowieckich producentów żywności na najlepszy produkt roku realizowany jest od 2007 r. konkurs skierowany jest do firm sektora spożywczego oraz do indywidualnych producentów i wytwórców. Celem konkursu jest wyłonienie i nagrodzenie producentów wyróżniających się wysoką jakością, kultywowaniem i popularyzowaniem mazowieckiej tradycji kulinarnej, a także oryginalnością w podejściu do żywności i przetwórstwa. W 2014 roku zgłoszono 95 produktów spośród, których Kapituła Konkursu przyznała 13 Laurów oraz 7 wyróżnień.

2. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych

W programie współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi na 2013 rok określony został sposób wyłaniania przedstawicieli organizacji pozarządowych, którzy są członkami komisji konkursowych opiniujących oferty złożone w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych Województwa Mazowieckiego. Na koniec 2014 roku na liście znajdowały się 24 osoby. W 2014 roku przedstawiciele organizacji pozarządowych brali udział w 10 posiedzeniach komisji konkursowych, opiniujących oferty w konkursach z zakresu sportu i kultury fizycznej oraz promocji zdrowia i polityki społecznej.

3. Konkursy cyklicznie organizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi

Konkurs Mazowieckie Barwy Wolontariatu

Konkurs jest współorganizowany przez Urząd Marszałkowski województwa Mazowieckiego i Mazowiecki Urząd Wojewódzki. W 2014 po raz czwarty Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie pod auspicjami Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Warszawie oraz Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Celem konkursu jest nagradzanie całorocznego trudu wolontariuszy oraz pokazanie, jak wiele dobrego można robić na rzecz innych,

czerpiąc przy okazji wiele satysfakcji i zadowolenia dla siebie. Ocenie Kapituły podlega przede wszystkim: zaangażowanie, innowacyjność skuteczność i partnerstwo w działaniach podejmowanych przez wolontariuszy. W 2014 r. odbyła się IV edycja konkursu.

Konkurs Innowator Mazowska

Innowator Mazowska – to konkurs współorganizowany przez województwo mazowieckie wspólnie z „Fundacją Innowacja i Wiedza” oraz „Fundacja JWP Masz Pomysł? Masz Patent. Masz Zysk!”. Przeprowadzany jest w dwóch kategoriach: Młoda Innowacyjna Firma oraz Innowacyjny Młody Naukowiec. Ma na celu wyłonienie najbardziej innowacyjnych rozwiązań na poziomie przedsiębiorstw oferujących nowe produkty i usługi, stosujących nowoczesne rozwiązania technologiczne, organizacyjne i marketingowe w praktyce biznesowej oraz wyróżnienie twórczo myślących, kreatywnych autorów najlepszych osiągnięć naukowych, udokumentowanych w postaci prac doktorskich, zawierających innowacyjne rozwiązania nadające się do zastosowania w praktyce. W 2014 odbyła się VI edycja Konkursu.

Konkurs „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba”

„Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” – to konkurs współorganizowany przez województwo mazowieckie wspólnie ze Stowarzyszeniem Muzealników Polskich Oddział Mazowiecki”. Konkurs pokazuje pracę muzeów, wyłania najlepsze placówki, wyróżnia oraz nagradza najciekawsze zdarzenia przez nie realizowane. W 2014 odbyła się VIII edycja Konkursu.

4. Edukacja ekologiczna we współpracy z parkami krajobrazowymi

Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w imieniu Zarządu Województwa Mazowieckiego, sprawuje nadzór nad Mazowieckim Zespołem Parków Krajobrazowych (MZPK), który w ramach współpracy współdziałał z organizacjami prowadzącymi statutowo działalność pożytku publicznego w obszarze ochrony przyrody i edukacji ekologicznej. Pięć parków (Brudzeński Park Krajobrazowy, Chojnowski Park Krajobrazowy, Kozienicki Park Krajobrazowy, Mazowiecki Park Krajobrazowy, Nadbużański Park Krajobrazowy) współpracowało z różnymi organizacjami przy podejmowaniu doraźnych działań, jak m. in. współpraca przy sprzątaniu parku, współpraca turystyczna i edukacyjna, pomoc w organizacji festynu, przekazanie publikacji oraz przy realizacji bardziej złożonych projektów jak np. regularne zajęcia edukacyjne dla dzieci w ośrodkach.

5. Bieżąca współpraca w obszarze turystyki

Samorząd Województwa Mazowieckiego zorganizował VIII Sejmik Turystyczny Województwa Mazowieckiego. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych działający w sektorze turystyki. Tematem przewodnim była Strategia Rozwoju Turystyki w województwie mazowieckim na lata 2014 – 2020. Podczas uroczystości rozstrzygnięto konkurs na „Najlepszy produkt turystyczny 2014”, uczestnicy Sejmiku wzięli udział w otwarciu wystawy „Dzieło Oskara Kolberga. Podstawa źródłowa i inspiracja” w Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze.

Samorząd współpracował z organizacjami pozarządowymi przy organizacji wydarzeń turystycznych, w szczególności:

- XV Zlotu Turystów Województwa Mazowieckiego „Kozienice – 2014” - przekazanie uczestnikom dyplomów oraz listów Marszałka Województwa Mazowieckiego. Organizator zlotu – Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK oraz Oddział PTTK w Kozienicach;

- „IV Otwarcia Sezonu Turystycznego na Mazowszu” – pod hasłem „Turystyka łączy pokolenia”;
- stoiska województwa mazowieckiego podczas VI Międzynarodowych Targach Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki - Agrotravel 2014 w Kielcach – z 12 mazowieckimi LGD.

Organizacje pozarządowe współpracowały przy utrzymaniu i rozwoju szlaków turystycznych i kulturowych w województwie mazowieckim np. Szlak Mazowsze na Filmowo, Szlak Frontu Wschodniego I Wojny Światowej.

Samorząd wsparł rzeczowo 23 organizacje w postaci przekazania materiałów informacyjno-promocyjnych Województwa Mazowieckiego.

6. Bieżąca współpraca w obszarze promocji zatrudnienia i rynku pracy

Współpraca polegała na wymianie informacji, wspierających działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i upowszechnianiu informacji zawodowych wśród organizacji pozarządowych.

Przekazywanie materiałów informacyjnych organizacjom pozarządowym

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie przekazało pakiet wydanych broszur informacyjnych do ośmiu organizacji pozarządowych, zajmujących się problematyką bezrobocia.

Poradnictwo i informacja zawodowa dla podopiecznych organizacji pozarządowych

Doradcy zawodowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie Filii w Płocku przeprowadzili 2 spotkania w ramach grupowej informacji zawodowej dla podopiecznych Caritasu – osób niepełnosprawnych intelektualnie. Celem spotkań była integracja społeczno zawodowa.

Doradcy zawodowi uczestniczyli również w imprezach organizowanych przez organizacje pozarządowe z regionu płockiego i wspierali je w działaniach ukierunkowanych na pomoc osobom poszukującym pracy.

Radomska Filia WUP w Warszawie kontynuowała współpracę z Caritas Diecezji Radomskiej oraz Ośrodkiem Wsparcia Ofiar Przemocy Domowej w zakresie wsparcia dla osób poszukujących pracy. Współpraca miała charakter wzajemnej pomocy. Osoby zainteresowane poszukiwaniem pracy kierowane były do WUP przez Caritas. Klienci WUP potrzebujący porady w zakresie problemów bezdomności, samotnego rodzicielstwa czy przemocy kierowani byli do radomskiej Caritas.

Radomska Filia WUP w Warszawie w partnerstwie z Biurem Porad Obywatelskich (BPO) w Radomiu, działającym przy Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu w Radomiu organizowała cotygodniowe bezpłatne spotkania dla klientów BPO. Celem współpracy było pobudzenie aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Tu współpraca również była wzajemna. Około 200 klientów radomskiej Filii WUP w Warszawie skorzystało z porad doradców BPO w sprawach tak trudnych jak zadłużenie w spółdzielniach mieszkaniowych, spirale kredytowe, problemy wychowawcze, konflikt z prawem, itp.

Współuczestnictwo organizacji pozarządowych przy organizacji targów pracy i dni kariery

Organizacje pozarządowe zaproszone zostały do współuczestnictwa w przedsięwzięciach organizowanych przez ostrołęcką Filie WUP w Warszawie: "VIII Młodzieżowych Targach Edukacji i Pracy" oraz konferencji "Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy" w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia

Kariery.

Radomska Filia WUP w Warszawie we współpracy ze Stowarzyszeniem Promocji Wolontariatu w Warszawie zorganizowała Europejskie Targi Pracy i Informacji w Pionkach. Przedstawiciel Stowarzyszenia przedstawił prezentację na temat wolontariatu międzynarodowego. Przyczyniło się to do upowszechniania informacji na temat wolontariatu europejskiego jako sposobu zdobywania międzynarodowych doświadczeń zawodowych.

Ta sama filia WUP wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomiu zorganizowała Radomskie Targi Pracy, podczas których organizacje pozarządowe tj.: Stowarzyszenie "Radomskie Centrum Przedsiębiorczości", wspomniane już Biuro Porad Obywatelskich Radom działające przy Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu w Radomiu, Mazowiecki Oddział Regionalny Towarzystwa ALTUM, Fundacja "Normalna Przyszłość", miały możliwość zaprezentowania swojej oferty.

Radomska Filia WUP w Warszawie uczestniczyła ponadto w VI edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, obchodzonego w 2014 r. pod hasłem "Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy". Ogólnopolski Tydzień Kariery to działanie inicjowane przez Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, mające na celu inspirowanie ogólnopolskich i lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego poprzez wspieranie edukacji, zawodu, pracy i kariery.

Propagowanie działalności organizacji pozarządowych

Siedlecka Filia WUP w Warszawie współpracowała z Fundacją na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – Biurem terenowym w Siedlcach (FDPA) w zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności przedsiębiorczości i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy oraz zapewnienia równych szans kobietom, osobom bezrobotnym i młodzieży poprzez propagowanie działalności Fundacji – mikropożyczek i dotacji inwestycyjnych na tworzenie i rozwój małych przedsiębiorstw, głównie na terenach wiejskich.

Wśród klientów Siedleckiej Filii WUP w Warszawie rozpowszechniano informacje otrzymane od organizacji pozarządowych, realizujących projekty współfinansowane z EFS (plakaty, ulotki, inne materiały promocyjne). Łącznie z tej formy promocji realizowanych projektów skorzystało 6 organizacji (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Stowarzyszenie Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Krzesku, Fundacja Inicjatyw Społecznych "Barwy Ziemi", Fundacja "Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym", Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego).

IV. Zawieranie porozumień dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów

Wspólna realizacja zadań i projektów przez samorząd województwa i organizacje pozarządowe odbywa się na podstawie zawieranych umów i porozumień, dzięki czemu opiera się na wspólnie uzgodnionych zasadach. W 2014 zawierane były porozumienia związane zarówno z realizacją złożonych projektów finansowanych z funduszy unijnych, jak i porozumienia dotyczące wspólnej organizacji przedsięwzięć o charakterze jednorazowym, jak konferencja czy konkurs.

Realizacja projektów partnerskich

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V „Dobre rządzenie”, działanie 5.4 „Rozwój potencjału trzeciego sektora, poddziałanie 5.4.2 „Rozwój dialogu obywatelskiego” samorząd województwa mazowieckiego wspólnie z partnerami pozarządowymi realizuje trzy projekty:

„Dobre Rady: modelowe Rady Działalności Pożytku Publicznego w obszarze 2”

Projekt obejmuje swoim zasięgiem 4 województwa: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, podlaskie i warmińsko-mazurskie i prowadzony jest przez Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS w partnerstwie z Samorządem Województwa Mazowieckiego, Stowarzyszeniem Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK, Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych OWOP i Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych ESWIP.

W ramach realizacji inicjatywy:

- powołano Forum Rad Działalności Pożytku Publicznego obejmującego swym zasięgiem obszar czterech województw;
- stworzono stronę internetową skierowaną do członków Forum, będącą miejscem wymiany wiedzy i doświadczeń, zawierającą m.in. bazę dobrych praktyk, wzory dokumentów;
- wypracowano modelowe standardy działania gminnych, powiatowych i wojewódzkich rad działalności, z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego.

„Mazowieckie Centrum Dialogu i Partycypacji Środowisk Gospodarczych”

Projekt realizowany jest przez Fundację Europejskie Centrum Przedsiębiorczości, Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Zakłada on utworzenie Mazowieckiego Centrum Dialogu i Partycypacji Środowisk Gospodarczych łączącego działania samorządów i organizacji pozarządowych, reprezentujących środowiska gospodarcze w celu integrowania i wspierania organizacji zajmujących się problematyką gospodarczą. Projekt ma także na celu wypracowanie standardów, narzędzi i procedur służących tworzeniu wspólnych projektów samorządów i organizacji pozarządowych.

„Przygotowanie modelowego programu rozwoju przedsiębiorczości w Powiecie Mińskim”

Projekt realizowany jest przez Fundację Europejskie Centrum Przedsiębiorczości, Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Celem głównym realizacji projektu jest wypracowanie modelowego rozwiązania w zakresie poprawy jakości i zakresu współpracy samorządu powiatowego oraz NGO w zakresie przygotowania jednej z lokalnych polityk publicznych – polityki gospodarczej.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII „Promocja Integracji Społecznej”, działanie 7.4 „Niepełnosprawni na rynku pracy” samorząd województwa mazowieckiego wspólnie z partnerami pozarządowymi realizuje projekt:

”Aktywni niepełnosprawni bez barier”

Projekt realizowany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie oraz Stowarzyszenie Społecznej Samopomocy – Lokalna Grupa Działania w Ciechanowie. Filia WUP w Ciechanowie jako partner odpowiada za zarządzanie projektem oraz część działań merytorycznych z zakresu poradnictwa zawodowego i psychologicznego. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i umiejętności kluczowych u 30 osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie subregionu ciechanowskiego. Formami wsparcia są: poradnictwo zawodowe, którego celem jest określenie stopnia motywacji uczestników do udziału w projekcie i określenia ich predyspozycji zawodowych oraz poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne prowadzące do integracji.

Inne przedsięwzięcia

Do wyróżniających się przedsięwzięć realizowanych na podstawie formalnych porozumień samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi możemy zaliczyć niżej opisane działania, które dla porządku podzielono w zależności od tematyki, której dotyczyły.

Rozwój przedsiębiorczości i wdrażania rozwiązań innowacyjnych

Monitoring i ewaluacja wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.2 Transfer wiedzy, Poddziałanie 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji Samorząd Województwa Mazowieckiego realizuje projekt pn. Budowa systemu monitoringu i podstaw ewaluacji wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza. W jego ramach współpracuje z partnerami reprezentującymi m. in. trzeci sektor (Stowarzyszenie "Radomskie Centrum Przedsiębiorczości", Fundacja Poszanowania Energii, Stowarzyszenie Rozwoju Społeczno-Gospodarczego "Wiedza"). Współpraca ma na celu zasilanie danymi systemu informacyjnego monitorującego wdrażanie RSI dla Mazowsza, także m.in. wykorzystanie doświadczeń i potencjału intelektualnego Partnerów, zwiększenie świadomości proinnowacyjnej aktorów procesów innowacyjnych na Mazowszu oraz zwiększenie kreatywności rozwiązań proinnowacyjnych wdrażanych w Województwie Mazowieckim.

MSODI

W ramach zakończonego projektu „Mazowiecka Sieć Ośrodków Doradzo – Informacyjnych w zakresie innowacji” podpisano porozumienia mające na celu wykorzystanie doświadczeń i potencjału intelektualnego Partnerów w celu zwiększenia świadomości proinnowacyjnej aktorów procesów innowacyjnych na Mazowszu oraz kreowanie rozwiązań proinnowacyjnych wdrażanych na Mazowszu, z partnerami reprezentującymi również środowiska pozarządowe (w tym: Fundacja Poszanowania Energii, Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, Fundacja Centrum Innowacji FIRE, Fundacja Obserwatorium Zarządzania, Stowarzyszenie "Razem dla Radomki", Fundacja MOST, Lubelska Fundacja Rozwoju, Akcelerator Innowacji NOT, Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości).

Kultura i dziedzictwo narodowe

II edycja konkursu Olimpiada Solidarności. Dwie Dekady Historii

Jest to ogólnopolski konkurs historyczny organizowany przez Fundację Centrum Solidarności adresowany dla uczniów klas ponadgimnazjalnych. Konkurs ma na celu upowszechnienie wśród młodzieży ponadgimnazjalnej wiedzy na temat historii najnowszej Polski, przybliżenie polskiego dziedzictwa historycznego i polskiego dorobku kulturowego. W ramach porozumienia Samorząd Województwa zobowiązał się do umieszczenia na stronie internetowej www.mazovia.pl informacji o konkursie wraz z aktywnym linkiem do strony internetowej konkursu, wytypowanie Koordynatora, który przeprowadzi wojewódzki etap Konkursu, przygotowania wskazanej sali Uniwersytetu Warszawskiego do realizacji wojewódzkiego etapu konkursu.

Promocja zatrudnienia i rynek pracy

Wsparcie ekonomii społecznej w subregionie ciechanowskim

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie podpisał umowę partnerską z 9 sygnatariuszami, w tym, m.in. z powiatowymi urzędami pracy subregionu ciechanowskiego oraz dwoma organizacjami pozarządowymi (Stowarzyszeniem Społecznej Samopomocy – Lokalna Grupa Działania w Ciechanowie oraz Europejskim Towarzystwem Rozwoju Kompetencji Społecznych im. Johna Deweya). Przedmiotem umowy była współpraca w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć obejmujących następujące zagadnienia:

- promocję i rozwój przedsiębiorczości społecznej w subregionie,
- rozwijanie płaszczyzny dialogu społecznego, środowiska podmiotów ekonomii społecznej i instytucji otoczenia tego sektora w celu wykorzystania szans dla rozwoju przedsiębiorczości społecznej,
- budowanie trwałego otoczenia przyjaznego podmiotom ekonomii społecznej w subregionie,
- organizowanie i realizację wspólnych seminariów i konferencji dotyczących rozwoju lokalnego,
- realizację projektów partnerskich skierowanych na rozwój zasobów oraz poprawę warunków życia i zatrudnienia w subregionie.

Promocja zdrowia

Szósta edycja akcji „MOTOSERCE”

Współpraca ze Stowarzyszeniem Klub Motocyklowy „Boruta Sochaczew” w organizacji szóstej edycji akcji „MOTOSERCE”, która odbyła się 27 kwietnia 2014 roku w Sochaczewie. „MOTOSERCE” jest to ogólnopolska akcja zbiórki krwi organizowana przez motocyklistów zrzeszonych przy Kongresie Polskich Klubów Motocyklowych. Akcja ma na celu zwrócenie uwagi na problem braku krwi w polskich szpitalach. Impreza w Sochaczewie miała charakter pikniku rodzinnego, w którym wzięli udział mieszkańcy Sochaczewa i okolic. Na terenie pikniku zostało zorganizowane miasteczko medyczne z punktami do mierzenia poziomu cukru, ciśnienia, mammografii, zbadania wzroku, słuchu itp. Instruktorzy szkolili osoby zainteresowane z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Atrakcją imprezy była inscenizacja wypadku samochodowego, a następnie dokładne zademonstrowanie akcji ratunkowej przy udziale Policji, Straży Pożarnej i Pogotowia. Poza tym odbyły się liczne koncerty, pokazy artystyczne, konkursy, pokazy sztuki walki, przejazd zabytkową kolejką oraz pokaz motocykli.

Konferencja „Zdrowy Powrót do Pracy. Rola aktywnych instytucji publicznych”

Konferencja, która odbyła się w dniu 21 listopada 2014 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie, zorganizowana została wspólnie ze Stowarzyszeniem CEESTAHC.

Zamykała cykl regionalnych spotkań w samorządach na temat chorób o podłożu autoimmunologicznym, stanowiących istotny epidemiologicznie problem dotyczący często ludzi młodych i aktywnych zawodowo, skali problemu, konsekwencjach dla systemu, dla pracodawców, konsekwencji dla późnego i niewystarczającego leczenia, braku rehabilitacji, oraz niewystarczającej świadomości samych pacjentów. W konferencji udział wzięli przedstawiciele samorządów terytorialnych województwa mazowieckiego, przedstawiciele środowiska lekarskiego, świadczeniodawcy oraz pracodawcy.

„Dni Honorowego Krwiodawstwa”

Obchody zorganizowano wspólnie z Polskim Czerwonym Krzyżem Oddziałem Rejonowym w Ciechanowie 26 listopada 2014 roku w Państwowej Wyższej Szkole w Ciechanowie. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele Parlamentu, Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego, władz samorządowych oraz władz czerwonokrzyżskich. Najważniejszym punktem spotkania było wręczenie odznaczeń państwowych: odznak „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, Odznaki Honorowej PCK, wyróżnienia „Kryształowe Serce”. Ogółem zostało odznaczonych 40 zasłużonych krwiodawców. W spotkaniu udział wzięła młodzież szkolna i akademicka, aktywnie uczestnicząca w akcjach poboru krwi, organizowanych na terenie szkół. Uroczystość była podziękowaniem dla Honorowych Dawców Krwi, a także formą promowania honorowego krwiodawstwa.

Ochrona środowiska

Konferencja „Ratujemy polską faunę przed inwazją obcych”

Wspólnie z Fundacją Wspierania Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego „Panda”, została zorganizowana konferencja ekologiczna pn. „Ratujemy polską faunę przed inwazją obcych”, która odbyła się 4 października 2014 r. Konferencja dotyczyła problemu nielegalnie przewożonych przez granice i zatrzymywanych na stołecznym lotnisku i na przejściach granicznych ściany wschodniej egzotycznych gatunków zwierząt. Ogród Zoologiczny w Warszawie od kilkunastu lat daje schronienie tym zwierzętom, by nie trafiły do środowiska, gdyż mogą być zagrożeniem dla rodzimych gatunków i dla polskiej przyrody.

V. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym

1. Mazowiecka Rada Działalności Pożytku Publicznego

Mazowiecka Rada Działalności Pożytku Publicznego to ciało konsultacyjne i opiniodawcze powoływane przez Marszałka Województwa. Rada II kadencji została powołana Zarządzeniem Marszałka Województwa Mazowieckiego Nr 337/13 z dnia 10 stycznia 2013 roku. Liczyła 16 członków: trzech przedstawicieli Sejmiku Województwa Mazowieckiego, trzech przedstawicieli Marszałka Województwa Mazowieckiego, przedstawiciela Wojewody Mazowieckiego oraz dziewięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzących działalność na terenie województwa. W 2014 r. odbyło się 6 posiedzeń Rady. Pomiędzy posiedzeniami Rada miała możliwość przyjmowania uchwał w trybie obiegowym. Komunikaty dotyczące poszczególnych posiedzeń, protokoły z obrad, przyjęte uchwały oraz sprawozdanie z działalności dostępne są na stronie www.dialog.mazovia.pl. 2014 r. był ostatnim rokiem II kadencji Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. We wrześniu rozpoczęte zostały wybory do MRDPP III kadencji.

2. Mazowiecka Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Mazowiecka Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych powołana została w 2009 roku jako organ doradczy Marszałka Województwa w zakresie spraw dotyczących integracji środowisk kombatanckich. Rada odbyła 6 posiedzeń Prezydium oraz 3 posiedzenia plenarne. Kontynuując zwyczaj odbywania spotkań integracyjnych, wspólnie z Radą zorganizowano je dla kombatantów z Mazowsza we wrześniu 2014 r. w Centralnej Bibliotece Wojskowej oraz w grudniu 2014 r. w siedzibie Naczelnej Organizacji Technicznej. Rada jest forum współpracy i wymiany informacji, dotyczących prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb środowisk kombatantów. Rada wspiera działania Powiatowych Rad Kombatantów oraz rad kombatantów w dzielnicach miasta st. Warszawy. Bardzo aktywne są rady m.in. w Dzielnicach Praga Północ, Praga Południe, Targówek, Wola, Bielany. Bieżącą współpracę oraz działalność informacyjną prowadzi Pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, który odbył w 2014 roku ok. 80 spotkań z kombatantami przy okazji uroczystości patriotycznych oraz spotkań roboczych w siedzibach związków.

3. Rada do spraw Przedsiębiorczości

W roku 2014 odbyły się dwa pełne posiedzenia Rady ds. Przedsiębiorczości. Ponadto odbyło się jedno posiedzenie Prezydium Rady oraz sześć posiedzeń Prezydium Rady w trybie obiegowym. W okresie pomiędzy posiedzeniami Rady członkowie Rady spotykali się z Sekretarzem Rady w sprawach bieżących. Przedmiotem obrad Rady były w szczególności projekt Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza wraz z Inteligentną Specjalizacją Regionu, nowe produkty Mazowieckiego Regionalnego Funduszu Pożyczkowego tj. poręczenia leasingów oraz pożyczka „Wsparcie w Starcie”, stan zawansowania prac nad programem nowej perspektywy 2014-2020 w części dotyczącej mazowieckich firm przedsiębiorców. Członkowie Prezydium oceniali wnioski o objęcie przez Marszałka honorowym patronatem przedsięwzięć związanych z życiem gospodarczym na Mazowszu.

4. Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (KM RPO WM)

W 2014 roku odbyło się 5 posiedzeń KM RPO WM, w tym 4 posiedzenia dotyczące obiegowego zatwierdzenia uchwał. W posiedzeniu plenarnym uczestniczyło dwóch spośród czterech przedstawicieli organizacji pozarządowych (w skład Komitetu wchodzi czterech przedstawicieli organizacji pozarządowych).

5. Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki

W 2014 roku odbyły się 3 posiedzenia Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki, dotyczące obiegowego zatwierdzenia uchwał.

Członkowie obydwu Komitetów biorący udział w ich pracach mają możliwość informowania środowisk, które reprezentują o szczegółowych aspektach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

6. Regionalna Sieć Tematyczna dla Województwa Mazowieckiego

W 2014 roku odbyło się 6 posiedzeń Regionalnej Sieci Tematycznej dla Województwa Mazowieckiego, w tym 2 posiedzenia dotyczące obiegowego zatwierdzenia uchwał, w posiedzeniach wzięły udział średnio jeden stały przedstawiciel organizacji pozarządowych (w skład RST wchodzi trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych). Sieci Tematyczne PO KL stanowią forum dialogu i komunikacji pomiędzy beneficjentami realizującymi projekty innowacyjne a ekspertami i praktykami w dziedzinie, jakiej dotyczą projekty, jak również przedstawicielami Instytucji Pośredniczących oraz decydentami na różnych szczeblach władzy. Zostały utworzone na okres realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

7. Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych

Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych jest organem opiniodawczo – doradczym marszałka województwa mazowieckiego. Składa się z 7 osób, powoływanych spośród przedstawicieli działających na terenie województwa organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli wojewody i jednostek samorządu terytorialnego (powiatów i gmin). Do zakresu działania wojewódzkiej rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów wojewódzkich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena ich realizacji, jak również opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Sejmik Województwa pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W 2014 r. odbyło się 5 posiedzeń Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

8. Mazowiecka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

Mazowiecka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego działa przy Marszałku Województwa Mazowieckiego od 2006 roku, jako wojewódzki zespół koordynacyjny w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego. Do zadań Rady należą m.in.: koordynowanie i określanie kierunków działań administracji publicznej w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego, współpraca z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi, opracowywanie regionalnych programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz podejmowanie inicjatyw edukacyjno-informacyjnych. Rada działa na podstawie ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 roku oraz Regulaminu Rady. W skład Rady wchodzi 1 przedstawiciel organizacji pozarządowej. W 2014 r. odbyło się jedno posiedzenie Rady.

9. Wojewódzka Rada Zatrudnienia Województwa Mazowieckiego

Rada działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.) i jest organem opiniodawczo – doradczym marszałka województwa w sprawach polityki rynku pracy. W skład Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia Województwa Mazowieckiego wchodzi m.in. przedstawiciele organizacji pozarządowych. (W roku 2014 – 3 osoby). W 2014 roku odbyło się 5 posiedzeń i jedno szkolenie dotyczące zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów rynku pracy, Funduszu Pracy i kompetencji wojewódzkich rad rynku pracy. Przedstawiciele organizacji pozarządowych czynnie uczestniczyli w opiniowaniu wniosków szkół o uruchomienie nowych kierunków kształcenia (z wnioskami wystąpiło 68 szkół). Ponadto brali udział w zatwierdzeniu sprawozdania z wykonania planu wydatków Funduszu Pracy za 2013 rok oraz opiniowali podział środków Funduszu Pracy na 2014 rok w zakresie działań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Przyjęli i uczestniczyli w dyskusji dotyczącej rocznego sprawozdania z realizacji Regionalnego Planu na rzecz Zatrudnienia na rok 2014, zaakceptowali również projekt Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na rok 2015.

W dniu 1 stycznia 2015 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015 r. poz. 149), która wprowadziła:

- nowe nazewnictwo (zamiast Rad Zatrudnienia – Rady Rynku Pracy),
- zmianę składu Rady,
- tryb powoływania członków Rady,
- nowy zakres działania.

10. Mazowiecka Rada Zdrowia Psychicznego

Zadaniem Rady jest opracowanie, koordynacja i monitorowanie realizacji Mazowieckiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, opartego na wytycznych Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego. W skład Rady weszli przedstawiciele organizacji i instytucji uczestniczących w kreowaniu polityki z zakresu ochrony zdrowia psychicznego oraz sprawujących opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi: Zarządu Województwa Mazowieckiego, Sejmiku Województwa Mazowieckiego, Wojewody Mazowieckiego, Prezydenta m. st. Warszawy, samorządu powiatowego,

Instytutu Psychiatrii i Neurologii, placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego działających na terenie województwa mazowieckiego, pozarządowych organizacji samopomocowych działających na terenie województwa mazowieckiego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, a także Departamentu Polityki Społecznej i Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

11. Wojewódzka Grupa Robocza do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Zarząd Województwa Mazowieckiego powołał Wojewódzką Grupę Roboczą do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 3 lipca 2012 r. uchwałą Nr 1402/174/12. Do zadań Wojewódzkiej Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich należy w szczególności opiniowanie Planu Działania Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Województwie Mazowieckim. W skład grupy wchodzi przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na rzecz rozwoju obszarów wiejskich typowany przez Mazowiecką Radę Działalności Pożytku Publicznego. W 2014 r. odbyły się 3 posiedzenia grupy.

12. Mazowieckie Forum Terytorialne

Forum jest organem opiniodawczo - doradczym Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawach planowania i monitorowania rozwoju regionu. W skład Mazowieckiego Forum Terytorialnego wchodzi przedstawiciele: administracji rządowej w województwie; władz województwa mazowieckiego; wybranych Komisji Sejmiku i Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego; jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego; jednostek samorządu terytorialnego (wszystkich ośrodków subregionalnych, Konwentu Powiatów oraz związków gminnych reprezentujących interesy różnych części województwa); najważniejszych w regionie uczelni wyższych i instytucji naukowych; jednostek statystyczno-sprawozdawczych działających na terenie województwa mazowieckiego; partnerów społecznych i gospodarczych (w szczególności: związków zawodowych, organizacji przedsiębiorców, klastrow, instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych). W roku 2014 odbyły się dwa posiedzenia Forum. Tematem przewodnim III posiedzenia Mazowieckiego Forum Terytorialnego była dyskusja nt. projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz założeń instrumentów rozwoju regionalnego, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego, Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz Regionalnych Instrumentów Terytorialnych. Podczas czwartego posiedzenia członkowie MFT dyskutowali nad opracowywaną wspólnie z województwem łódzkim koncepcją „Strategii Rozwoju Makroregionu Polski Centralnej 2030 (SRMPC)“.

13. Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna (WKU-A)

WKU-A została powołana zarządzeniem nr 122/04 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 12 maja 2004 roku. Do głównych zadań Komisji należy formułowanie opinii dotyczących projektów dokumentów, analiz, studiów, koncepcji i programów służących realizowaniu polityki przestrzennej i kształtowaniu ładu przestrzennego w Województwie Mazowieckim. W 2014 roku komisja nie zbierała się na posiedzeniach.

14. Mazowiecka Rada Przyrody

Mazowiecka Rada Przyrody to zespół opiniodawczo-doradczy Zarządu Województwa Mazowieckiego, w zakresie strategicznych działań na rzecz ochrony przyrody w województwie mazowieckim. Składa się z przedstawicieli samorządu województwa, administracji rządowej, środowisk naukowych oraz organizacji pozarządowych. Celem działalności Rady jest stworzenie podstaw do podejmowania spójnych decyzji związanych z zarządzaniem placówkami ochrony przyrody. Powołany organ ma również wspomagać proces tworzenia kompleksowego systemu obszarów chronionych w powiązaniu z założeniami planów zagospodarowania przestrzennego. W 2014 roku Rada nie zbierała się na posiedzeniach.

15. Mazowiecka Rada Innowacyjności

W roku 2014 odbyły się 3 posiedzenia Mazowieckiej Rady Innowacyjności – ciała opiniodawczo-doradczego dla Zarządu Województwa Mazowieckiego w zakresie polityki wsparcia innowacyjności. W posiedzeniach udział brali również przedstawiciele organizacji pozarządowych wchodzących w skład Rady. Tematy posiedzeń dotyczyły w szczególności tworzenia klastrów w województwie mazowieckim, przyjęcia projektu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014 – 2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu oraz zarekomendowania Zarządowi Województwa Mazowieckiego zatwierdzenia dokumentu, aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza na lata 2007 – 2015 w ramach unijnej perspektywy finansowej 2014 – 2020.

17. Mazowiecka Rada do spraw Ekonomii Społecznej

Mazowiecka Rada do spraw Ekonomii Społecznej to ciało o charakterze doradczym, działające przy Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej. Została powołana 25 lutego 2014 r. w celu zapewnienia partycypacji przy realizacji i monitoringu działań wynikających z przyjętego „Planu Rozwoju Ekonomii Społecznej na Mazowszu na lata 2013 - 2020” przyjętego przez Zarząd Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 1345/274/13 z dnia 22 lipca 2013. Dotychczas odbyły się 2 posiedzenia rady.

VI. Zawieranie umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.);

W 2014 r. nie skorzystano z tej formy współpracy.

VII. Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych m. in. poprzez: szkolenia i seminaria doradztwo i konsultacje.

Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych realizowane było m. in. poprzez:

- udział w spotkaniach i organizacja spotkań dotyczących przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe;
- szkolenia i konsultacje w zakresie pozyskiwania środków na działalność;
- doradztwo w zakresie przygotowania dokumentów, w tym np. wniosków konkursowych, sprawozdań.

Działania wzmacniające przedstawicieli organizacji działających na terenach wiejskich w szczególności Lokalnych Grup Działania, w tym:

- spotkanie prezesów mazowieckich LGD dotyczące stanu wdrażania podejścia LEADER,
- VIII Mazowiecki Kongres Rozwoju Obszarów Wiejskich, którego tematem przewodnim były doświadczenia z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wraz z planem na najbliższe lata oraz realizacja podejścia Leader na obszarach wiejskich,
- szkolenie dla LGD dotyczące roli turystyki wiejskiej oraz życia społeczno-kulturalnego i przedsiębiorczości mieszkańców wsi,
- szkolenia w formie wizyt studyjnych do Francji i Finlandii,
- szkolenia na temat „Produktów lokalnych i tradycyjnych ich identyfikacji i wprowadzenia na Listę Produktów Tradycyjnych,

- doradztwo i instruktaże w zakresie wpisu produktów na „Listę produktów tradycyjnych”, tj. wytwarzanych w Polsce tradycyjnymi, historycznie ugruntowanymi metodami,
- doradztwo i instruktaże w zakresie przystąpienia do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarneho, której celem jest promocja wysokiej klasy żywności regionalnej opartej na lokalnych zasobach surowcowych.

Szkolenia doradztwo dotyczące możliwych źródeł pozyskiwania środków na działalność

Szkolenia dotyczące FIO

We współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej urząd marszałkowski zorganizował dwa spotkania informacyjne dotyczące konkursów FIO w latach 2014 i 2015. Przedstawiciele organizacji pozarządowych z Mazowsza dowiedzieli się m.in. o procedurze składania ofert i logice projektowej, która pozwala na przygotowanie dobrych wniosków. Materiały ze spotkań publikowane były na stronie www.dialog.mazovia.pl.

FIO, czyli Fundusz Inicjatyw Obywatelskich to program, którego ideą jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnienie miejsca i roli trzeciego sektora w realizacji zadań publicznych. 27 listopada 2013 r. przyjęto program FIO na lata 2014–2020. Wysokość środków na jego finansowanie w każdym roku wynosi 60 000 000 zł, w tym 57 600 000 zł przeznaczono na dotacje, zaś 2 400 000 zł – na obsługę techniczną.

Punkt informacyjny EFS

Wydział Wdrażania EFS WUP w Warszawie prowadził Punkt Informacyjny będący miejscem, w którym można uzyskać informacje o możliwościach korzystania ze wsparcia w ramach EFS drogą bezpośrednią, elektroniczną i telefoniczną. W Punkcie Informacyjnym EFS beneficjenci mogli uzyskać informacje na temat aktualnie ogłaszanych konkursów i naborów, skorzystać z aktualnych materiałów informacyjno-promocyjnych, m.in. ulotek, folderów promocyjnych, dokumentów programowych, poradników dla beneficjentów, informatorów. Podczas konsultacji w Punkcie Informacyjnym udzielano głównie informacji na temat możliwości aplikowania o środki unijne w ramach Działania 6.1 PO KL oraz udziału w projektach realizowanych w ramach przedmiotowego Działania.

Współpraca z ROEFS

Wydział Wdrażania EFS WUP w Warszawie współpracował z Regionalnymi Ośrodkami EFS, funkcjonującymi w miastach, gdzie znajdują się Filie WUP w Warszawie. Dzięki temu informacje o konkursach, naborach i wszystkich innych podejmowanych przez WUP w Warszawie przedsięwzięciach docierały do wielu Beneficjentów, także do tych, którzy należą do sektora pozarządowego.

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Współpraca finansowa realizowana była na podstawie art. 11 ust. 1 pkt. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a zatem poprzez finansowe wsparcie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie.

W roku 2014 kwota środków przekazanych organizacjom w otwartych konkursach ofert wyniosła **8 542 757,50 zł**, natomiast suma dotacji udzielonych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. małych dotacji wyniosła: **399 972 zł**

Współpraca finansowa zgodnie z programem współpracy prowadzona była w następujących obszarach i podobszarach:

1. Obszar współpracy „Polityka społeczna”:
 - 1) Podobszar działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współzależnością od alkoholu;
 - 2) Podobszar działania na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z nadużywaniem alkoholu;
 - 3) Podobszar działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii;
 - 4) Podobszar działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu;
 - 5) Podobszar działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - 6) Podobszar działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
2. Obszar współpracy: Sport i kultura fizyczna.

TABELA 1 przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na realizację programu – w ramach otwartych konkursów ofert.

TABELA 2 przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na realizację programu – w ramach dotacji udzielonych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. „małych dotacji”.

TABELA 1

Obszar/podobszar	Środki zapisane w programie współpracy	Źródło finansowania	Środki faktycznie przeznaczone na realizację zadań określonych w programie poprzez ogłoszenie konkursu	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji	Przeznaczenie kwoty niewykorzystanej w ramach konkursu
Polityka społeczna/Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współzależnością	2 365 000 zł	Oplaty celowe – pozwolenia na sprzedaż alkoholu	2 365 000 zł	2 305 224,00 (jedna organizacja zrezygnowała z przyjęcia dotacji na kwotę 11 400,00 zł)	2 291 927,46 zł	zwrot do budżetu/„małe dotacje”
Polityka społeczna/Działania na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z	1 000 000 zł	Oplaty celowe – pozwolenia na sprzedaż alkoholu	1 000 000,00	943 790,00	940 363,37 zł	zwrot do budżetu

nadużyciem alkoholu						
Polityka społeczna/Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	300 000 zł	Opłaty celowe – pozwolenia na sprzedaż alkoholu	300 000 zł	299 980 zł	296 979,89 zł	zwrot do budżetu
Polityka społeczna/Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu	0,00 zł	85% Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego 15% z dotacji celowej państwa	300 000 zł*	201 613,50 zł	194 146,11 zł	zwrot do jednostki wdrażającej /"małe dotacje"
Polityka społeczna/Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	0,00 zł	PFRON	1 547 372 zł**	1 447 400 zł	1 426 819,33 zł ***	zwrot do PFRON/"małe dotacje"
Polityka społeczna/Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zadanie Prowadzenie ośrodka adopcyjnego"	1 500 000 zł	Dotacja celowa z budżetu państwa	1 500 000 zł	1 500 000 zł	1 500 000 zł	Cała kwota została wykorzystana
Polityka społeczna/Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zadanie prowadzenie ośrodka preadopcyjnego	1 500 000 zł	Dotacje celowe z jednostek samorządu terytorialnego	1 500 000 zł	1 500 000 zł	1 460 513,12 zł	zwrot do budżetu
Sport i kultura fizyczna	344 750 zł	Środki własne	344 750 zł	344 750 zł	342 797,21 zł	zwrot do budżetu
	7 009 750 zł		8 857 122 zł	8 542 757,50 zł	8 453 546,49 zł	

*) Kwota przeznaczona na podstawie uchwały Nr 1829/191/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia do realizacji projektu systemowego nr POKL.07.03.00-14-340/11 pt.: „KALKULATOR KOSZTÓW ZANIECHANIA – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających”, realizowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Działania 7.2 „Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej” Poddziałania 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

**) Środki PFRON przeznaczona na podstawie uchwały Nr 30/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone będą środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2014 roku zmienionej uchwałą Nr 219/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 3 listopada 2014 r.

***) Niewykorzystana w konkursie kwota dotacji 99 972,00 zł łącznie z kwotą 250 000, zł, o którą Sejmik Województwa Mazowieckiego 3 listopada 2014 r. zwiększył środki na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym została przeznaczona na „małe dotacje”.

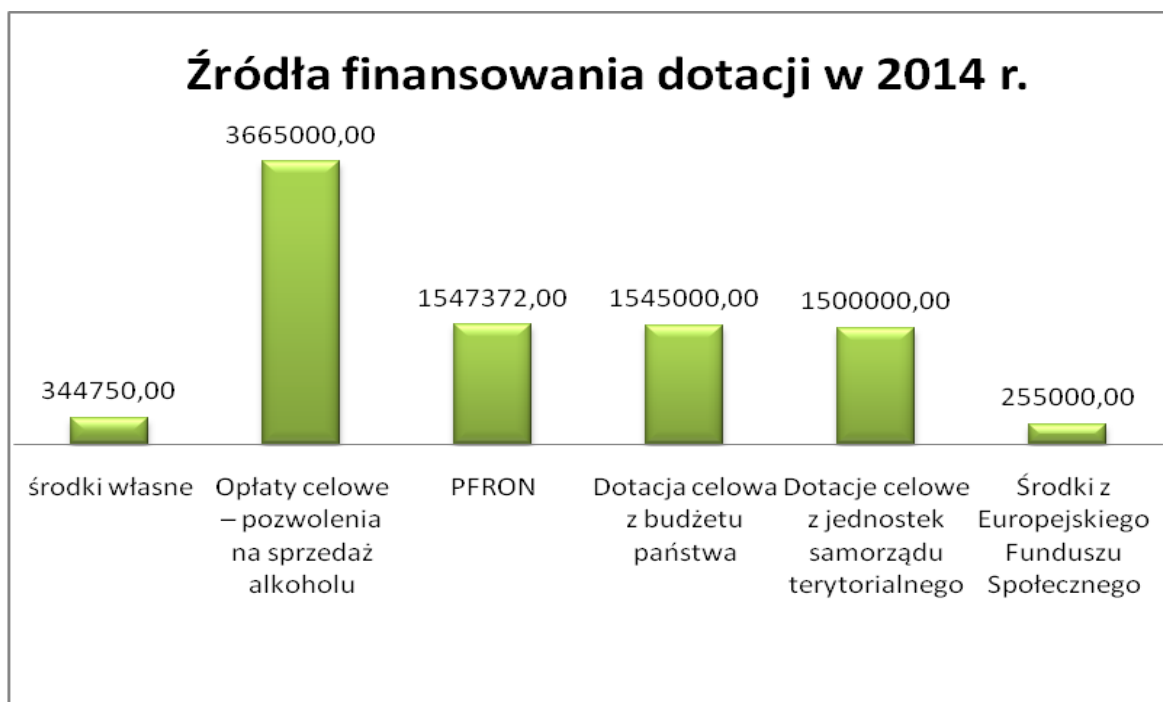
TABELA 2

Obszar współpracy/podobszar	Liczba ofert, które złożono na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba zawartych umów	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
Polityka społeczna/Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współzależnieniem	1	1	10 000 zł	10 000 zł
Polityka społeczna/Działania na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z nadużywaniem alkoholu	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Polityka społeczna/Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Polityka społeczna/Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu	5	4	40 000 zł	39 709,65 zł
Polityka/Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	179	41	349 972 zł	346 664,70 zł
Polityka społeczna/ Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Sport i kultura fizyczna	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	185	46	399 972 zł	396 374,35 zł

Większość środków finansowych przeznaczona została na realizację zadań w obszarze „*Polityka społeczna*”. Są dwie przyczyny takiego stanu rzeczy. Przeznaczenie stosunkowo dużych środków na obszar związany z pomocą społeczną determinowane jest ogromnymi potrzebami w tym zakresie i społeczną wagą problemów, takich jak uzależnienia czy wykluczenie społeczne oraz konieczność zapewnienia wsparcia osobom niepełnosprawnym, rodzinom i koordynacji zadań związanych z pieczą zastępczą. Z drugiej strony zadania w tym obszarze realizowane są ze środków, na wysokość których nie ma wpływu bieżąca sytuacja finansowa województwa i obniżenie wpływów podatkowych. Środki te pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dotacji celowej z budżetu państwa oraz dotacji z jednostek samorządu terytorialnego.

Środki własne Samorządu Województwa zostały przeznaczone na realizację zadań w obszarze sportu i kultury fizycznej. Samorząd Województwa nie realizuje zadań w tym obszarze za pośrednictwem własnych jednostek organizacyjnych. Zapisy „Programu postępowania ostrożnościowego Województwa Mazowieckiego” spowodowały jednak ograniczenie środków na realizację zadań do kwoty 344 750 zł oraz zmusiły do rezygnacji ze współpracy w pozostałych obszarach.

Źródła finansowania dotacji w 2014 r. przedstawia wykres:

W 2014 roku ogłoszono 10 otwartych konkursów ofert, na które spłynęło 538 ofert. 221 z nich zostało ocenionych negatywnie na etapie oceny formalnej. Umowy na realizację zadań podpisano na podstawie 199 ofert – łącznie ze 184 organizacjami. Niektóre podmioty realizowały więcej niż jedno zadanie.

Zestawienie danych liczbowych dotyczących ofert składanych w otwartych konkursach przedstawia TABELA 3.

TABELA 3

Obszar /podobszar/ współpracy	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert	Liczba złożonych ofert	Liczba ofert, które nie przeszły oceny formalnej	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów którym przyznano dotację
Polityka społeczna/Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współzależnością	3	155	57	39	36
Polityka społeczna/Działania na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z nadużywaniem alkoholu	1	89	45	37	37
Polityka społeczna/Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	1	44	18	21	21
Polityka społeczna/Działania na	1	16	2	14	14

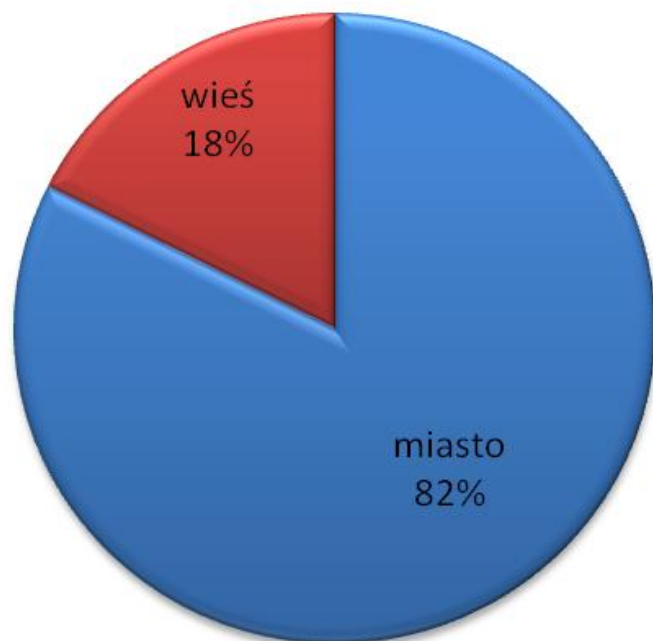
rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu					
„Polityka społeczna” Podobszar: „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych”	1	227	98	82	70
Polityka społeczna/ „Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej/ Zadanie prowadzenie ośrodka adopcyjnego	1	4	0	4	4
Polityka społeczna/ Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej/ Zadanie prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego	1	2	1	1	1
Sport i kultura fizyczna	1	1	0	1	1
ŁĄCZNIE	10	538	221	199	184

W powyższym zestawieniu uwagę zwraca fakt, że w większości obszarów współpracy prawie połowa złożonych ofert wciąż zawiera dyskwalifikujące je błędy formalne (np. złożenie oferty po terminie, brak wymaganych załączników, niewypełnienie wymaganych pól oferty, podpisanie oferty przez nieupoważnione do tego osoby). Należy tu zaznaczyć, że wymogi formalne poszczególnych konkursach zostały ograniczone do ustawowego minimum, a samorząd stworzył narzędzia pozwalające na wyeliminowanie błędów. W szczególności wymienić tu należy dokument „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu województwa mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, możliwość dokonywania uzupełnień i zgłaszania zastrzeżeń od wyników oceny formalnej, możliwość skonsultowania poprawności formalnej oferty z pracownikiem odpowiedzialnym za koordynację konkursu w urzędzie marszałkowskim lub samorządowej jednostce organizacyjnej.

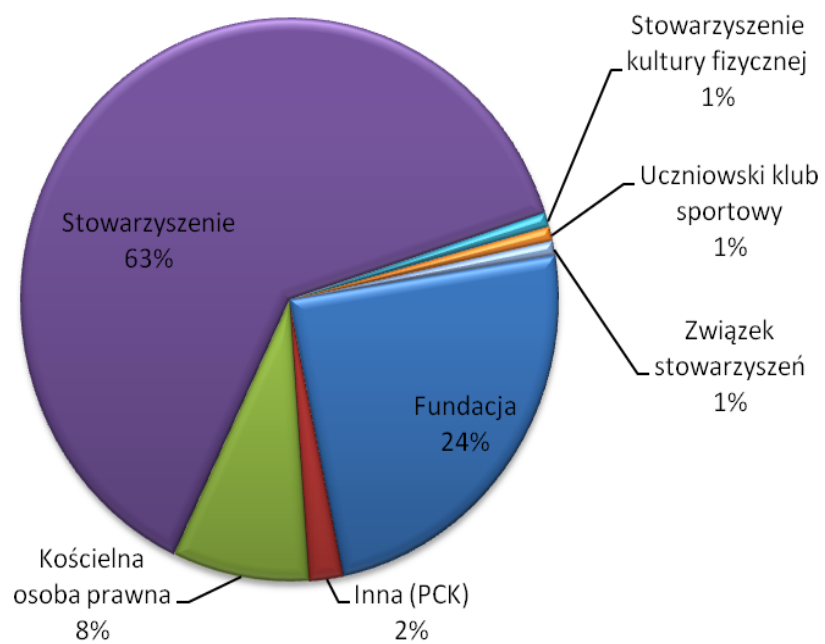
Wykresy ilustrujące dane o organizacjach pozarządowych realizujących zadania województwa w 2014 r.

Wśród podmiotów realizujących zadania w ramach współpracy finansowej dominują stowarzyszenia, co odpowiada statystycznemu udziałowi stowarzyszeń wśród ogółu organizacji pozarządowych (blisko 87%). Większość ma siedzibę w miastach, gdzie działa większość organizacji pozarządowych. Organizacje miejskie mają lepszy dostęp do informacji i środków finansowych. Tradycyjnie największy odsetek podmiotów realizujących zadania samorządu województwa mazowieckiego ma swoją siedzibę w Warszawie i okolicznych powiatach. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że tu siedzibę mają największe mazowieckie organizacje realizujące zadania na rzecz całego województwa, organizacje te mają największe doświadczenie w pozyskiwaniu środków ze źródeł publicznych.

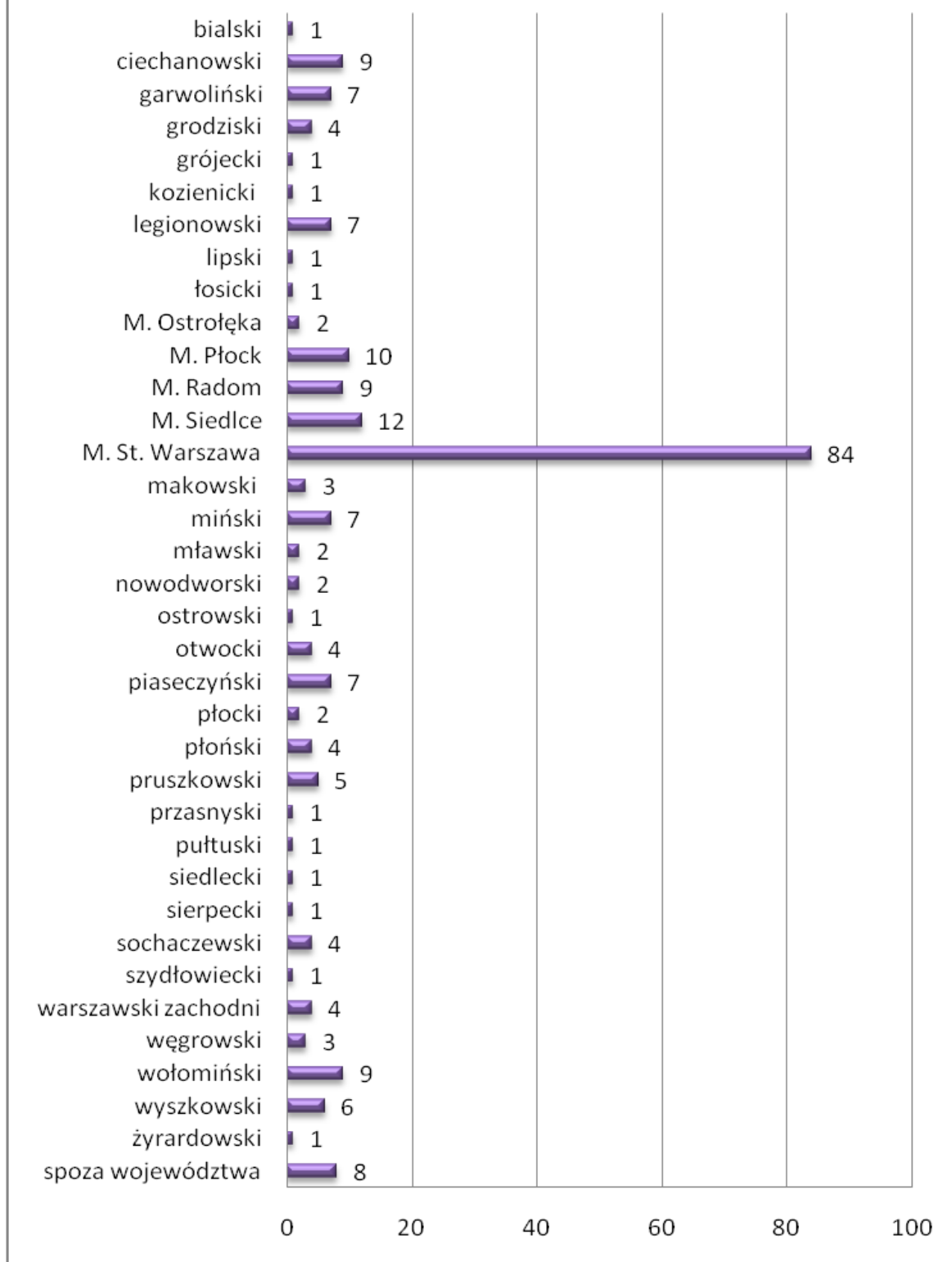
Siedziba organizacji - miasto/wieś

Forma prawna organizacji

Siedziba organizacji - powiat

WSPÓŁPRACA W OBSZARZE POLITYKA SPOŁECZNA

Na realizację zadań w formie dotacji w konkursach ofert przekazano łącznie kwotę **8 198 007,50 zł**, z czego wykorzystano **8 110 749,28 zł**.

Dodatkowo w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „małe dotacje”) w ramach dotacji przekazano łącznie kwotę **399 972 zł**, z czego wykorzystano **396 374,35 zł**. Poniższe tabele przedstawiają alokację środków na poszczególne podobszary, wraz ze wskazaniem osiągniętych efektów oraz najciekawszych inicjatyw realizowanych w ramach zleconych zadań.

PODOBSZAR 1. Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współuzależnieniem od alkoholu

Data ogłoszenia konkursu: 28.01.2014

L.p.	Nazwa zadania	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Wspieranie i realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i studentów	7	7	135 000,00 zł	133 800,00 zł
2	Wspieranie i realizacja programów edukacyjnych oraz działań wspierających dla osób pijących ryzykownie i szkodliwie	2	2	27 590,00 zł	27 590,00 zł
3	Inicjowanie i wspieranie działań skierowanych na przeciwdziałanie zjawisku zwiększającego się picia alkoholu wśród dziewcząt i kobiet	2	2	18 634,00 zł	18 476,33 zł
4	Wspieranie i realizacja programów na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach w tym: edukacyjnych, interwencyjnych oraz resocjalizacyjnych	4	4	38 600,00 zł	38 600,00 zł
5	Wspieranie i wdrażanie programów profilaktyki problemów alkoholowych w środowisku pracy	2	2	30 000,00 zł	30 000,00 zł
6	Wspieranie i realizacja programów informacyjno-edukacyjnych ukierunkowanych na ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez kobiety w ciąży	3	3	44 000,00 zł	44 000,00 zł

7	Wspieranie i realizacja programu profilaktyczno – terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo dotkniętych skutkami alkoholizmu realizowanego w trakcie wakacji pn. „Pogodne Lato”	1	1	1 300 000,00 zł	1 300 000,00 zł
8	Wspieranie i realizacja programu profilaktyczno-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo dotkniętych skutkami alkoholizmu realizowanego w trakcie wakacji pn. „Na wakacje po uśmiech”	18	18	700 000,00 zł	699 461,13 zł

„Małe dotacje”

L.p.	Nazwa zadania	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Wspieranie i realizacja programów edukacyjnych oraz działań wspierających dla osób pijących ryzykownie i szkodliwie	1	1	10 000,00 zł	10 000,00 zł

Efekty współpracy

W ramach działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych ze współzależnieniem od alkoholu zrealizowano 7 programów edukacyjno-profilaktycznych dla młodzieży i studentów dla 2 320 osób, objęto działaniami wspierającymi 66 osób pijących ryzykownie i szkodliwie, przeprowadzono 2 programy skierowane na przeciwdziałanie zjawisku zwiększającego się picia alkoholu wśród dziewcząt i kobiet dla 345 osób, zrealizowano 4 programy przeciwdziałające nietrzeźwości na drogach dla 2 451 osób – skazanych w związku z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu, uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, kandydatów na kierowców, przeprowadzono 2 programy profilaktyki problemów alkoholowych w środowisku pracy dla 120 pracodawców i kierowników, 287 osób objęto 3 programami informacyjno-edukacyjnymi ukierunkowanymi na ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez kobiety w ciąży. Zorganizowano wypoczynek letni w atrakcyjnych turystycznie miejscowościach z programami profilaktyczno-terapeutycznymi dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych skutkami alkoholizmu, z których skorzystało 2 286 dzieci i młodzieży.

Dla realizacji ww. działań przeprowadzono warsztaty szkoleniowe przygotowujące młodzież do działań profilaktycznych w ramach wolontariatu w środowisku rówieśniczym, indywidualne konsultacje psychologiczne z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy, relacji międzyludzkich, radzenia sobie ze stresem i emocjami oraz samoakceptacji, szkolenie dla osób zajmujących się pracą psychologiczną oraz interwencyjną z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy (m.in. DDA), ponadto zorganizowano warsztaty rozwoju umiejętności osobistych i społecznych, 1-dniowe wyjazdy szkoleniowo-integracyjne, warsztaty kulturotechniczne, zajęcia propagujące wolontariat, wyjścia do

miejsc kultury, ponadto prowadzono działania profilaktyczne realizowane w formie partyworkingu w stołecznych i mazowieckich klubach. Realizowano programy edukacyjne w oparciu o portale społecznościowe z użyciem metod audiowizualnych. Odbyły się spotkania z psychologiem transportu i specjalistą ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego dotyczące przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach dla uczniów gimnazjów, w ośrodkach szkolenia kierowców, w świetlicach miejskich i środowiskowych, dla osadzonych w więzieniu. Zrealizowano program polegający na przeprowadzeniu warsztatów psychologicznych, konsultacji indywidualnych z psychologiem oraz wykładów na temat prawnych aspektów nadużywania alkoholu w miejscu pracy. Zorganizowano spotkania informacyjno-edukacyjne z udziałem lekarzy i położnych połączone z konsultacjami psychologicznymi, wystawę profilaktyczną z piknikiem integracyjnym dla kobiet w ciąży wraz z rodzinami oraz konsultacje psychologiczno-pedagogiczne. Zrealizowano warsztaty przeciwdziałające spożywaniu alkoholu przez kobiety w ciąży dla młodzieży przebywającej w placówkach resocjalizacyjnych z użyciem fantomów imitujących dziecko z FAS, oraz prezentacją filmu "Wieczne Dziecko".

W wyniku zrealizowanych działań uczestnicy nabyli i rozwinęli umiejętności chroniące przed sięgnięciem po używki, ukształtowali i wzmocnili abstynenckie postawy życiowe, pobudzili i rozwinęli swoje zainteresowania, nabyli wiedzę o społecznych i zdrowotnych skutkach nadużywania alkoholu, zdobyli umiejętności społeczne, np.: asertywność, konstruktywne radzenie sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, budowanie pozytywnego wizerunku siebie, praktyczne umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, spędzanie wolnego czasu bez używek i wzmocnienie poczucia własnej wartości. Działania profilaktyczne przyczyniły się do ograniczenia spożycia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych wśród kierowców oraz kobiet i dziewcząt, w tym kobiet w ciąży.

Najciekawsze inicjatywy

W ramach zadania pn. *Wspieranie i inicjowanie działań skierowanych na przeciwdziałanie zjawisku zwiększającego się picia alkoholu wśród dziewcząt i kobiet* Stowarzyszenie Pro-IMPULS z siedzibą w Pionkach utworzyło na portalu społecznościowym Facebook dwa profile: *Dziewczyna bez alkoholu* oraz *Moda na trzeźwość* promujące abstynencję wśród młodzieży. Nagrano i upubliczniono (tzn. umieszczono w serwisie internetowym YouTube oraz rozdano w szkołach) filmy edukacyjne pt.: *Dziewczyna i alkohol*, *Moda na trzeźwość* i *Zróbmy coś razem* propagujące zdrowy styl życia bez używek, szczególnie wśród dziewcząt. Opracowano trzy konspekty lekcji wychowawczych pod nazwą *Jestem trendy – nie lubię alkoholu*, przekazane do realizacji kadrze pedagogicznej. Lekcje dostarczały informacji na temat uzależnienia od alkoholu, zdrowotnych i społecznych skutków jego nadużywania. Przeprowadzono plebiscyt *Lider Mody na Trzeźwość*, którego celem było propagowanie różnych form spędzania wolnego czasu bez alkoholu. Cały projekt realizowano w sposób pobudzający kreatywność uczestników z użyciem metod interaktywnych.

PODOBSZAR 2: Działania na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Data ogłoszenia konkursu: 28.01.2014

L.p.	Nazwa zadania	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Wspieranie i realizacja programów informacyjno - edukacyjnych ukierunkowanych na ograniczenie przemocy w rodzinie	7	7	125 000,00 zł	125 000,00 zł
2	Wspieranie i realizacja programów skierowanych do osób współzależnych	6	6	93 790,00 zł	92 507,00 zł
3	Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i klubów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji programów socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.	24	24	725 000,00 zł	722 856,37 zł

Efekty współpracy

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z nadużywaniem alkoholu przeprowadzono 7 programów informacyjno-edukacyjnych ukierunkowanych na ograniczenie przemocy w rodzinie, z których skorzystało 387 osób, zrealizowano 6 programów skierowanych do 256 osób współzależnych, wsparto 26 świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych, klubów młodzieżowych, które objęły swoimi działaniami 1 238 osób.

Przeprowadzono cykl audycji w radio poświęcony zagadnieniu przemocy, prowadzono punkt konsultacyjno - informacyjny dotyczący przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej, wydano poradnik dla osób doświadczających przemocy, prowadzono poradnię internetową oraz indywidualne konsultacje psychologiczne i prawne. Udzielano wsparcia w formie porad psychologicznych, prawnych oraz prowadzono grupy wsparcia dla osób współzależnych w punkcie konsultacyjnym. W świetlicach socjoterapeutycznych oprócz zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych odbywały się zajęcia rozwijające zainteresowania, takie jak: nauka języków obcych, zajęcia komputerowe, teatralno-muzyczne, modelarskie, literacko-dziennikarskie, kulinarne, warsztaty teatralne i rękodzieła, decoupage, warsztaty fotograficzne, warsztaty taneczne, nauka gry na gitarze, warsztaty sztuk walki, capoeira, judo oraz imprezy okolicznościowe.

W wyniku zrealizowanych działań uczestnicy nabyli i rozwinęli umiejętności chroniące przed sięgnięciem po używki, ukształtowali i wzmocnili abstynenckie postawy życiowe, pobudzili i rozwinęli swoje zainteresowania, nabyli wiedzę o społecznych i zdrowotnych skutkach nadużywania alkoholu, zdobyli umiejętności społeczne, np.: asertywność, konstruktywne radzenie sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, budowanie pozytywnego wizerunku siebie, praktyczne umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, spędzanie wolnego czasu bez używek i wzmocnienie poczucia

własnej wartości. Działania profilaktyczne przyczyniły się do ograniczenia przemocy w rodzinie, ograniczenia spożycia alkoholu.

Najciekawsze inicjatywy

Stowarzyszenie Qżnia z siedzibą w Kobyłce realizując zadanie pn. *Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i klubów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji programów socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym*, zorganizowało cykl warsztatów w trzech blokach tematycznych. Pierwszy blok: *Qchnia Smaku* realizował edukację kulinarną poprzez eksperymenty smakowe, omówienie zasad zdrowego żywienia oraz savoir vivre przy stole. Drugi blok: *Gimnastyka dla ciała i umysłu* to zajęcia sportowe i kreatywne z wykorzystaniem mnemotechnik i gier strategicznych, natomiast trzeci blok: *Mały przedsiębiorca, mały Europejczyk* obejmował podstawy przedsiębiorczości i ekonomii w życiu codziennym jak również edukację dotyczącą Unii Europejskiej. Zorganizowano 3-dniowy wyjazd z elementami socjoterapii, zajęciami dodatkowymi (warsztaty z rękodzieła, ogniska, dyskoteki, spacer) do Łucznicy.

PODOBSZAR 3. Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

Data ogłoszenia konkursu: 28.01.2014

L.p.	Nazwa zadania	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Wspieranie i realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz problematyki HIV/AIDS dla młodzieży (profilaktyka uniwersalna/selektywna/wska zująca)	6	6	100 000,00 zł	100 000,00 zł
2	Wspieranie i realizacja działań na rzecz reintegracji osób uzależnionych od narkotyków oraz/lub zakażonych wirusem HIV/chorych na AIDS i ich rodzin	3	3	30 000,00 zł	30 000,00 zł
3	Inicjowanie programów przeciwdziałania narkomanii, ukierunkowanych na tworzenie środowisk liderów młodzieżowych, działających w zakresie promocji zdrowia, wolontariatu, upowszechniania alternatywnych form spędzania czasu wolnego	3	3	30 000,00 zł	29 688,00 zł
4	Wspieranie i realizacja programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem od narkotyków oraz ich rodziców i osób	7	7	110 000,00 zł	107 311,89 zł

	realizujących zadania profilaktyczne (np. nauczyciele, kadra placówek opiekuńczo-wychowawczych, pracownicy socjalni, policjanci z wydziałów prewencji)				
5	Wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii oraz problem przemocy związanej z używaniem narkotyków	2	2	29 980,00 zł	29 980,00 zł

Efekty współpracy

Profilaktykę narkotykową realizowano poprzez przeprowadzenie 6 programów. Dla 2 198 dzieci i młodzieży zorganizowano warsztaty z zakresu uzależnień, zagrożeń płynących z eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi, ryzykownych zachowań seksualnych i profilaktyki HIV/AIDS. Prowadzono treningi umiejętności społecznych, asertywności i radzenia sobie z emocjami. Działania wzbogacono o program rozwojowo-kulturalny (zajęcia i konkursy plastyczne, spektakle teatralne, wyjścia do miejsc kultury). Programy realizowano różnymi metodami, prowadzono tradycyjne warsztaty stacjonarne, poradnię internetową (komunikatory Gadu-Gadu, Skype), streetworking, opracowano aplikację mobilną na telefon oraz poradnik w formie elektronicznej. Przeprowadzono konsultacje dla wychowawców i pedagogów szkolnych, warsztaty oraz konferencje dla wychowawców i rodziców w zakresie podstawowej wiedzy o środkach psychoaktywnych, akcesoriach służących do używania narkotyków, symptomów bycia pod wpływem narkotyków oraz mechanizmów uzależnień. Z działań skorzystało 441 osób dorosłych. W ramach 3 programów przeprowadzono działania na rzecz reintegracji osób uzależnionych od narkotyków oraz/lub zakażonych wirusem HIV/chorych na AIDS i ich rodzin polegające na prowadzeniu indywidualnych konsultacji psychologicznych, poradnictwa medycznego, interwencji kryzysowej. Zrealizowano warsztaty z zakresu praktycznych umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, prowadzono cykliczne warsztaty grupowe dla osób uzależnionych. W ww. działaniach wzięło udział 141 osób. W ramach 3 zadań zainicjowano programy w zakresie promocji zdrowia, wolontariatu, upowszechniania alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla 149 młodych osób. Zrealizowano warsztaty edukacyjne z zakresu profilaktyki narkotykowej, propagujące ideę wolontariatu oraz doskonalące umiejętności życiowe i prospołeczne. Prowadzono zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności dzieci. Następnym programów było podejmowanie przez beneficjentów działań w swoich środowiskach na rzecz rówieśników (udział 1 024 beneficjentów pośrednich). Przeprowadzono zajęcia dla rodziców na temat wyznaczania granic, przekazano podstawowe informacje o substancjach psychoaktywnych. Zrealizowano warsztaty przygotowujące zespół opiekunów do prowadzenia programów profilaktyki i promocji zdrowia. W projekcie wzięło udział 15 osób dorosłych. W ramach zadania zrealizowano 7 programów profilaktycznych dla 1 107 dzieci i młodzieży. Przeprowadzono takie działania jak: warsztaty profilaktyczne na temat używek, konsekwencji zdrowotnych, prawnych i społecznych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz zajęcia informacyjno-edukacyjne przy użyciu paneli edukacyjnych, profilaktycznych i gier aktywizujących za pomocą narzędzia „ruchoma szkoła”. Zagospodarowano czas wolny dzieci realizując warsztaty tematyczne: plastyczne, teatralne, kulinarne, z elementami sztuki cyrkowej (pedagogika cyrku), oparte na muzyce („rap-pedagogika”) oraz programem rekreacyjno – kulturalnym (zorganizowano min. spływ kajakowy, zajęcia survivalowe, koncert, wyjścia do teatru, wyjścia do pizzerii). Programem objęto ponad to 241 osoby dorosłe, które miały możliwość uczestniczenia w spotkaniach dla rodziców i nauczycieli ukierunkowanych na prawidłowe wychowywanie dzieci, aktywne słuchanie i trenowanie postaw asertywnych. Zorganizowano także

warsztaty dotyczące zasad konstruowania programów profilaktycznych dla pedagogów, a także zapewniono możliwość konsultacji z psychologiem. Zrealizowano 2 programy polegające na udzielaniu pomocy psychologiczno-prawnej dla rodzin, w których występuje problem narkomanii oraz problem przemocy związanej z używaniem narkotyków, z których skorzystało 139 osób.

W wyniku zrealizowanych działań uczestnicy nabyli i rozwinęli umiejętności chroniące przed sięgnięciem po używki, ukształtowali i wzmocnili abstynenckie postawy życiowe, pobudzili i rozwinęli swoje zainteresowania, nabyli wiedzę o społecznych i zdrowotnych skutkach używania substancji psychoaktywnych, zdobyli umiejętności społeczne, np.: asertywność, konstruktywne radzenie sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, budowanie pozytywnego wizerunku siebie, praktyczne umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, spędzanie wolnego czasu bez używek i wzmocnienie poczucia własnej wartości. Działania profilaktyczne przyczyniły się do ograniczenia używania substancji psychoaktywnych. Osoby uzależnione oraz członkowie ich rodzin uzyskali pomoc psychologiczną i prawną, wspomagającą wyjście z nałogu.

Najciekawsze inicjatywy

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Jawor" z siedzibą w Jaworze w ramach zadania *Inicjowanie programów przeciwdziałania narkomanii, ukierunkowanych na tworzenie środowisk liderów młodzieżowych, działających w zakresie promocji zdrowia, wolontariatu, upowszechniania alternatywnych form spędzania czasu wolnego* przeprowadziło warsztaty dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego na temat skutków zażywania narkotyków i sztuki odmawiania oraz warsztaty wiedzy o wolontariacie z bogatym programem praktycznym włączającym uczestników w aktywny wolontariat. Zadanie realizowano w kilku kategoriach tematycznych: *Wolontariat na salonach* – nauka kulturalnego zachowania przy stole pod okiem mistrza kelnerstwa zakończona egzaminem praktycznym; *Wolontariat na wodzie* – opieka nad niepełnosprawnymi dziećmi na basenie i nad rzeką; *Wolontariat wśród seniorów* – zajęcia w Domu Pomocy Społecznej w Loretto; *Wolontariat na imprezie plenerowej* – rozwijanie umiejętności organizacyjnych i spędzanie wolnego czasu bez używek; *Pożyteczni w Twoim mieście* – beneficjenci wyszukali ciekawe i bezpłatne zajęcia, imprezy plenerowe odbywające się w okresie wakacyjnym w swoim mieście; *Wolontariat na rzecz sportu* – obowiązki i przywileje wolontariusza na meczu, opieka nad niepełnosprawnymi na Stadionie Narodowym w Warszawie; *Wolontariat dla zwierząt* – warsztaty realizowane w schronisku dla zwierząt. W bloku zajęć *Super Misja Specjalna* beneficjenci zorganizowali zajęcia dla osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem graffiti do stworzenia antynarkotykowych szablonów do ozdabiania koszulek. Projekt miał na celu rozwój zainteresowań beneficjentów, podniesienie poczucia własnej wartości oraz promocję zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych, jak również upowszechnienie wśród młodzieży wolontariatu.

PODOBSZAR 4. Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu

Data ogłoszenia konkursu 1.04.2014

L.p.	Nazwa zadania *	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Wsparcie realizacji powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w powiecie kozienickim.	1	1	14 734,00 zł	14 685,40 zł
2.	Wsparcie realizacji powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w powiecie mińskim.	1	1	15 000,00 zł	13 789,10 zł
3.	Wsparcie realizacji powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w powiecie nowodworskim.	1	1	14 887,00 zł	14 887,00 zł
4.	Wsparcie realizacji powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w	1	1	15 000,00 zł	15 000,00 zł

	obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w powiecie sztydlowieckim.				
5.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Borowie.	0	0	0,00 zł	0,00 zł
6.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Czerwonka.	0	0	0,00 zł	0,00 zł
7.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Długosiodło.	1	1	15 000,00 zł	14 774,74 zł
8.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Góra Kalwaria.	1	1	12 090,00 zł	11 933,26 zł
9.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania	1	1	15 000,00 zł	14 436,00 zł

	– Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Kotuń.				
10.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Mochowo.	1	1	14 292,50 zł	14 238,36 zł
11.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Odrzywół.	0	0	0,00 zł	0,00 zł
12.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Pionki.	0	0	0,00	0,00
13.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Pilawa.	1	1	14 540,00 zł	14 363,00 zł
14.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi	0	0	0,00 zł	0,00 zł

	przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Płoniawy-Bramura.				
15.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Różan.	0	0	0,00 zł	0,00 zł
16.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Sarnaki.	1	1	15 000,00 zł	15 000,00 zł
17.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Stara Kornica.	1	1	15 000,00 zł	14 900,00 zł
18.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Węgrów.	1	1	14 850,00 zł	10 716,20 zł

19.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Wiązowna.	1	1	15 000,00 zł	15 000,00 zł
20.	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających” w gminie Wiśniewo.	1	1	11 220,00 zł	10 423,05 zł

* Zadanie główne, zgodne z „Programem współpracy (...)”, zostało podzielone na 20 zadań różniących się od siebie zakresem terytorialnym (powiaty: kozienicki, miński, nowodworski, sztybołowski; gminy: Borowie, Czerwonka, Długosiodło, Góra Kalwaria, Kotuń, Mochowo, Odrzywół, Pionki, Pilawa, Płoniawy-Bramura, Różan, Sarnaki, Stara Kornica, Węgrów, Wiązowna, Wiśniewo) z zastrzeżeniem przyznania tylko jednej dotacji dla NGO realizującej zadanie na danym obszarze 1 z 20 gmin/powiatów partnerskich projektu „Kalkulator Kosztów Zaniechania (...)” na etapie upowszechniania, zgodnie z założeniami projektowymi i ogłoszonym konkursem.

Na zadania, na które w trakcie trwania konkursu nie spłynęły żadne oferty (6), organizacje pozarządowe mogły składać wnioski w trybie pozakonkursowym, tzw. „małe dotacje”. W trybie tym wpłynęło 5 ofert, z czego podpisano i zrealizowano 4 umowy.

„Małe dotacje”

L.p.	Nazwa zadania *	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
	Wsparcie realizacji gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z wykorzystaniem narzędzi przygotowanych w systemowym projekcie innowacyjnym „Kalkulator Kosztów Zaniechania – Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań na Mazowszu w zakresie polityki społecznej, w obszarze analizy kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wspierających”	4	4	40 000,00 zł	39 709,65 zł

Efekty współpracy

Działaniami na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu objęto bezpośrednio 500 osób z różnych grup, w tym: seniorów, dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli, urzędników administracji publicznej, pracowników instytucji pomocowych.

Mogli oni uczestniczyć w szerokiej gamie wydarzeń, w tym:

- szkoleniach i warsztatach dostosowanych do indywidualnych potrzeb (zajęcia artystyczne, hobbystyczne, prozdrowotne, pozwalające na rozwój kompetencji osobistych, psychologiczne i terapeutyczne, służące nabywaniu czy rozwijaniu wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy zarówno zawodowej, jak i społecznej);
- zajęciach rehabilitacyjnych (w szczególności seniorzy);
- wyjazdach o charakterze wizyt studyjnych służących rozwojowi kompetencji, ale również o charakterze wypoczynkowym i prozdrowotnym;
- lokalnych imprezach i festiwalach o charakterze sportowym, kulturalnym, ale i towarzyskim.

Cele zakładane w programie współpracy w szczególności przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu w szczególności poprzez wspieranie rodzin i grup ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzmocnienie rozwoju lokalnych sieci wsparcia dla osób i grup ze środowisk ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym zostały osiągnięte poprzez:

- wsparcie gminnych/powiatowych strategii w zakresie problemów niepełnosprawności oraz bezrobocia;
- upowszechnianie narzędzi projektowych „Kalkulator Kosztów Zaniechania”, w szczególności Katalogu Innowacji Społecznych;
- integrację środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zwiększenie świadomości społecznej nt. wykluczenia społecznego;
- aktywizację osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oraz ich rodzin;
- aktywizację osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
- aktywizację osób starszych.

Najciekawsze inicjatywy

Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Sami Sobie” w partnerstwie z PCPR Kozienice, tytuł zadania: „*Terapeutyczna aktywność teatralna osób z niepełnosprawnością*” (niepełnosprawność) – projekt skierowany do 30 osób niepełnosprawnych intelektualnie, mający na celu podniesienie jakości ich życia poprzez zwiększenie aktywności w życiu społecznym za sprawą teatralnych zajęć grupowych prowadzonych przez animatora kultury i dwóch pedagogów specjalnych. Poza zajęciami terapeutycznymi zorganizowane zostały dwa spotkania integracyjne (grill + poczęstunek) oraz wyjazd do teatru w Radomiu.

Stowarzyszenie „Lokalna Inicjatywa – Wspólny Cel” w partnerstwie z GOPS Stara Kornica, tytuł zadania: „*Razem damy radę*” (bezradność w sprawach opiekuńczo-wyrównawczych) – program wyposażający młode pokolenie w umiejętności niezbędne w dorosłym życiu i zapobiegający wykluczeniu społecznemu rodzin poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozbudzenie ciekawości świata dzieci i młodzieży w wieku 12-16 lat (20 os.) poprzez warsztaty psychologiczno-pedagogiczne, warsztaty terapeutyczne, spotkania integracyjne (w tym basen oraz kino), warsztaty informatyczne, warsztaty kulinarne, rękodzielnictwo oraz zajęcia wyrównawcze humanistyczne, matematyczne i historyczne.

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Wiejskich w Borowiu w partnerstwie z GOPS w Borowiu, tytuł zadania: „*Uzależnienia XXI wieku*” (uzależnienia) – organizacja działań aktywizująco-wspierających z zakresu profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholizmu i narkomanii, skierowanych do młodzieży uczęszczającej do placówek gimnazjalnych (warsztaty z zakresu terapii uzależnień) z terenu gminy oraz do ich rodziców, a także nauczycieli i pedagogów (prelekcje prowadzone przez

terapeutów nt. interwencji kryzysowych). Dodatkowym elementem projektu był występ artystyczny dla młodzieży o charakterze profilaktyki uzależnień w postaci koncertu z gatunku Hip-hop oraz przedstawienia teatralnego.

PODOBSZAR 5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

(Podane w tabeli wartości dotyczą łącznie konkursu i tzw. „małych dotacji”)

Data ogłoszenia konkursu: 22.04.2014

L.p.	Nazwa zadania	Konkurs/ „małe dotacje”	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby.	otwarty konkurs	11		150 000,00	146 892,90
		„małe dotacje”	1		6 900,00	6 900,00
		razem	12	11	156 900,00	153 792,90
2	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.	otwarty konkurs	11		150 000,00	140 912,08
		„małe dotacje”	4		34 692,00	34 692,00
		razem	15	15	184 692,00	175 604,08
3	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu	otwarty konkurs	6		80 000,00	78 962,59
		„małe dotacje”	1		9 440,00	9 440,00

	rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych	dotacje” razem	7	7	89 440,00	88 402,59
4	Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz z tłumaczy - przewodników.	otwarty konkurs razem	1 1	 1	17 400,00 17 400,00	16 780,95 16 780,95
5	Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach.	otwarty konkurs „małe dotacje” razem	29 33 62	 45	500 000,00 282 283,15 782 283,15	496 291,25 278 992,50 775 283,75
6	Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.	otwarty konkurs „małe dotacje” razem	15 2 17	 16	350 000,00 16 656,85 366 656,85	346 979,56 16 640,20 363 619,76
7	Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych: a) dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością, b) kierowanych do osób niepełnosprawnych – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania.	otwarty konkurs razem	9 9	 9	200 000,00 200 000,00	200 000,00 200 000,00

Efekty współpracy

W ramach realizacji zadania publicznego „Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby” zawarto łącznie 12 umów. Działaniami objętych zostało 341 osoby z niepełnosprawnościami, które mogły uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach

aktywizujących. Były to m. in. praktyki zawodowe, nauka jazdy samochodem przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, treningi aktywnego poszukiwania pracy, doradztwo zawodowe, nauka pierwszej pomocy, zajęcia pozwalające na rozwój zainteresowań i hobby, warsztaty komputerowe, warsztaty rozwoju osobistego, konsultacje psychologiczne, telefon zaufania, zajęcia o charakterze terapeutycznym (w tym hipoterapia i arteterapia). Łącznie w ramach zadania odbyło się 2110 godziny zajęć.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji”* zawarto łącznie 14 umów. Łącznie działaniami objęto 459 osób członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy, przedstawicieli lokalnych służb i ośrodków. Łącznie przeprowadzono 820 godziny różnego rodzaju zajęć, w tym praktyk, superwizji, warsztatów podnoszących specjalistyczne kompetencje m.in., posługiwanie się językiem migowym, warsztatów psychologicznych i prawnych, indywidualnych porad prawnych.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych”* łącznie zrealizowano 7 projektów. Udzielano porad psychologicznych, społeczno – prawnych, informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych, ponadto nieodpłatnie użyczano sprzęt rehabilitacyjny. Łącznie świadczone 1805 godzin poradnictwa dla 579 osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy – przewodników”* przeprowadzono szkolenie specjalizujące dla 26 tłumaczy języka migowego. W ramach zadania zorganizowano 4 dwudniowe spotkania warsztatowe (łącznie 60h) poświęcone pracy tłumacza w środowisku medycznym, urzędowo-politycznym, prawno-sądowym i artystycznym.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach”* Województwo Mazowieckie zawarło z 45 organizacjami pozarządowymi umowy na wykonanie 62 zadań.

Wymienione zadanie jest najbardziej popularnym zadaniem, najchętniej podejmowanym przez organizacje pozarządowe. Szczególnie w tzw. małych dotacjach, liczba złożonych ofert przewyższała trzykrotnie liczbę przyjętych do realizacji zadań. Wyczerpanie się limitu środków finansowych stanowiło tu główną przyczynę nie przyjęcia do realizacji zadań, które spełniały warunki formalne i merytoryczne.

Ogółem działaniami objęto 5066 niepełnosprawnych mieszkańców Mazowsza, w tym 2 430 dzieci i młodzieży. Należy zaznaczyć, iż pomimo nieco mniejszego budżetu, jakim Województwo Mazowieckie dysponowało w 2014 roku na realizację publicznych zadań zlecanych, zarówno liczba podjętych zadań, jak i liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z ich realizacji, nieznacznie przewyższyły efekty uzyskane w roku 2013 r.

W ramach otwartego konkursu największym zainteresowaniem cieszyły się zadania związane z organizacją wyjazdów do miejsc atrakcyjnych turystycznie powiązanych z programem aktywizująco-

integracyjnym. Tego typu wyjazdów zrealizowano 12, wzięło w nich udział ponad 300 osób. Nie zabrakło też zadań związanych z aktywnością sportową.

Wśród zadań dofinansowywanych w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przeważały te o charakterze spotkań okolicznościowych związanych ze zbliżającymi się Świątami Bożego Narodzenia. Ogółem w tego typu spotkaniach wzięło udział 1382 niepełnosprawnych osób, opiekunowie oraz zaproszeni goście. Niektóre zadania związane z tematyką Świąt Bożego Narodzenia, realizowane były nie tylko we własnym gronie organizatorów, ale adresowane do szerszego grona odbiorców. Kolejną liczną grupę stanowiły zadania z zakresu turystyki i sportu. Ogółem w wyjazdach turystycznych wzięło udział około 200 osób niepełnosprawnych.

Zakres tematyczny zadań publicznych realizowanych w 2014 roku był niezwykle szeroki i różnorodny, kilka tysięcy niepełnosprawnych mieszkańców Mazowsza miało okazję aktywnie w nich uczestniczyć z niewątpliwą korzyścią dla poprawy ich funkcjonowania i społecznej integracji.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji”* łącznie zrealizowano 17 kampanii informacyjnych.

Kampanie wykorzystywały rozmaite formy przekazu. Były to m. in. artykuły prasowe i na portalach internetowych, krótkie filmy w serwisie YouTube, ale i dłuższe reportaże filmowe, broszury informacyjne, plakaty, wystawy prac plastycznych, rozbudowane kampanie w lokalnej prasie i stacjach radiowych dotyczące osób niepełnosprawnych i obowiązków społeczeństwa wobec tej grupy społecznej, tematyczne pikniki integracyjne i uliczne akcje informacyjne, rozmieszczenie plakatów, ulotek i folderów informacyjnych w miejscach użyteczności publicznej, umieszczenie informacji o projekcie na stronach internetowych, w prasie, radiu i telewizji. Zrealizowano wiele działań skierowanych do młodzieży - różnego rodzaju konkursy poświęcone tematyce integracji i równouprawnienia (plastyczny na najlepsze hasło, prezentację multimedialną), warsztaty w szkołach mające na celu m. in kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością wśród dzieci i młodzieży. Dzięki realizacji zadania przekaz miał szansę dotrzeć do kilkuset tysięcy odbiorców.

W ramach realizacji zadania publicznego *„Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych (...)”* łącznie zrealizowano 9 zadań.

W ramach zadania opracowano wydano i rozdystrybuowano kilkadziesiąt tysięcy rozmaitych publikacji. Po raz pierwszy w Polsce wydano dostępne w zapisie Braille'a czasopisma z otwartego rynku prasowego - edukacyjne dla dzieci i młodzieży „Kumpel” i „Victor Junior” (9 numerów – 72 egzemplarze) oraz pismo dla kobiet „Claudia”, łącznie 176 egzemplarzy. Ponadto opracowano i wydano książki o atrakcjach turystycznych Mazowsza dla osób niewidomych, 46 książek multimedialnych w formacie DAISY, serię poradników dotyczących problematyki zaburzeń ze spektrum autyzmu, przeznaczonych dla terapeutów oraz nauczycieli, kalendarze ze zdjęciami prac plastycznych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością umysłową. Ponadto opracowano i wydano poradniki dotyczące chorób rzadkich, zespołu Downa, chorób społecznych i przeciwdziałania dyskryminacji niepełnosprawnych chorych na stwardnienie rozsiane.

Najciekawsze inicjatywy

W ramach realizacji zadania publicznego *„Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby”* Fundacja na Recz Ofiar Wypadków Komunikacyjnych i Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym „FENIKS” zrealizowała zadanie publiczne pt.: „Początek Nowej Drogi”. Podstawowym celem zadania była jak największa aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. W tym celu zorganizowano warsztaty w formie ćwiczeń mające na celu eliminowanie lęku przed korzystaniem ze

środków komunikacji. Grupowe warsztaty psychologiczne oraz indywidualne spotkania z psychologiem miały na celu przywrócenie osób niepełnosprawnych do społeczności mobilnej. W trakcie szkolenia specjalistycznego z zakresu oprzyrządowania pojazdu samochodowego i zasad refundacji kosztów oprzyrządowania uczestnicy poznali najnowsze technologie dostosowania pojazdów dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto zapoznano uczestników z procedurami, dokumentami i możliwościami ubiegania się o refundację kosztów dostosowania pojazdów mechanicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przypomniano aktualne zasady ruchu drogowego. Kolejnym etapem były zajęcia praktyczne polegające na tzw. „jazdach”, czyli zajęcia praktyczne jazdy pojazdem przystosowanym dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zajęcia dotyczące szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej. Przeprowadzono również spotkania grupowe oraz indywidualne z doradcą zawodowym. W każdych zajęciach uczestniczyło czynnie 10 osób niepełnosprawnych. Miejszem realizacji zadania był Płock.

Za interesujący przykład realizacji działania godnego naśladowania w ramach zadania „Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach” można wskazać zadanie pt. "W oczekiwaniu na Święta Bożego Narodzenia" zrealizowane przez Krajowe Stowarzyszenie „Przyłącz Się Do Nas” z Błonia koło Warszawy, które zorganizowało i przeprowadziło spotkanie wigilijne na rynku miasta Błonia z udziałem około 160 osób niepełnosprawnych. Wychodząc w ten sposób na zewnątrz, do mieszkańców i przechodniów, Stowarzyszenie pokazało, że jako grupa społeczna osób niepełnosprawnych potrafi coś zrobić dla innych nie tylko oczekiwać, aby ktoś dla nich coś zrobił. W trakcie spotkania osoby niepełnosprawne oferowały własne prace – stroiki, ozdoby i karty świąteczne, śpiewały kolędy – mogły w ten sposób zaprezentować się, pokazać swoje możliwości, a świąteczny nastrój i dzielenie się opłatkiem sprzyjało integracji i przełamaniu barier.

Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa Bardziej Kochani z Warszawy w ramach zadania „Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych (...)” wydało poradnik „Zespół Downa i Medycyna”. Książka w przystępny i merytoryczny sposób opisuje problemy, z jakimi zmagają się rodziny osób z Zespołem Downa. Poszczególne rozdziały dotyczą początków rozwoju dziecka i problemów zdrowotnych z nim związanych, a następne odnoszą się do wieku dojrzałego tych osób. Spektrum tematyczne książki jest szerokie, obejmujące zagadnienia, takie jak m.in: wrodzone wady serca u dzieci z Zespołem Downa, wady i zaburzenia czynności przewodu pokarmowego, zaburzenia funkcjonowania tarczycy, przemiana materii, zapobieganie otyłości, starość osób z Zespołem Downa oraz kontrowersyjne zagadnienie dotyczące chirurgicznych korekcji twarzy u osób z zespołem Downa. Na całość książki składają się prace wielu uznanych autorytetów w świecie medycyny. Są to m.in.: prof. dr hab. n. med. Robert Śmigiel (Wrocław), prof. dr hab. n. med. Alina T. Midro (Białystok), prof. dr hab. n. med. Piotr Kaliciński (Warszawa), prof. dr hab. n. med. Andrzej Kochański (Warszawa). Za redakcję naukową publikacji odpowiedzialna była dr hab. n. med. Jolanta Wierzba, a wstęp napisał prof. dr hab. n. med. Janusz Limon (Gdańsk). Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla rodzin i opiekunów dzieci z zespołem Downa. Powinni ją przeczytać również studenci medycyny i lekarze innych specjalności, którzy często nie wiedzą, jak można pomóc dzieciom z zespołem Downa i ich rodzinom.

PODOBSZAR 6. Działania na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

L.p.	Nazwa zadania	Data ogłoszenia konkursu	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Prowadzenie ośrodka adopcyjnego	26.11.2013	4	4	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł
2	Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego	17.12.2013	1	1	1 500 000,00 zł	1 460 513,12 zł

Efekty współpracy

Prowadzenie ośrodka adopcyjnego:

Samorząd Województwa Mazowieckiego współpracował w roku 2014 z czterema podmiotami niepublicznymi w zakresie prowadzenia ośrodka adopcyjnego, udzielając dotacji celowej w łącznej wysokości 1.500.000,00 zł:

- Caritas Diecezji Radomskiej – dotacja w wysokości 160.000,00 zł na prowadzenie Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego przy Caritas Diecezji Radomskiej w Radomiu, ul. Kościelna 5 w Radomiu (adopcja krajowa);
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Główny – dotacja w wysokości 255.000,00 zł na prowadzenie Krajowego Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, ul. Krakowskie Przedmieście 6 w Warszawie (adopcja międzynarodowa);
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego – dotacja w wysokości 410.000,00 zł na prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, ul. Szpitalna 5 lok. 6 w Warszawie (adopcja krajowa);
- Diecezja Warszawsko-Praska – dotacja w wysokości 675.000,00 zł na prowadzenie Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego, ul. Grochowska 194/196 w Warszawie (adopcja krajowa i międzynarodowa).

W ramach udzielonej dotacji w niepublicznych ośrodkach adopcyjnych osiągnięto następujące efekty:

- 813 rodzin zgłosiło gotowość przysposobienia dziecka;
- przeszkolono 190 rodzin;
- 608 rodzin zakwalifikowano do procesu przysposobienia dziecka;
- 548 rodzin adoptowało dziecko;
- adoptowano 702 dzieci, natomiast do ośrodków adopcyjnych zgłoszono – 1904 dzieci.

Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego:

W Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w roku 2014 przebywało 94 dzieci. Dzieci pochodziły z powiatów: m. st. Warszawy (48), pruszkowskiego (12), piaseczyńskiego (6), mińskiego (4), otwockiego (4), wołomińskiego (4), żyrardowskiego (4), sochaczewskiego (3), garwolińskiego (2), grójeckiego (2), łukowskiego (2), legionowskiego (1), nowodworskiego (1), warszawskiego zachodniego (1).

W trakcie realizacji zadania Ośrodek opuściło 75 dzieci, w tym:

- 54 dzieci zostało adoptowanych,
- 8 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,
- 7 dzieci zostało przekazanych do różnych form rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

WSPÓŁPRACA W OBSZARZE SPORT I KULTURA FIZYCZNA

Na realizację zadań w formie dotacji w konkursie ofert przekazano łącznie kwotę **344 750,00 zł**, z czego wykorzystano **342 797,21 zł**.

Data ogłoszenia konkursu: 29.04.2014

L.p.	Nazwa zadania	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1	Szkolenie kadry wojewódzkiej młodzików wytypowanej przez okręgowe związki sportowe, w oparciu o ogólnopolski program szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo	1	1	344 750,00 zł	342 797,21 zł

Efekty współpracy

Program szkolenia kadry młodzików jest to program ogólnopolski, koordynowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, realizowany od kilkunastu lat. Ministerstwo corocznie na dany rok ustala liczbę zawodników na podstawie wskaźników demograficznych dla każdego województwa. W każdym województwie zaś koordynatorem jest stowarzyszenie określone przez ustawę o sporcie jako „interdyscyplinarne stowarzyszenie sportowe”. Na Mazowszu jest nim od ubiegłego roku Unia Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza. W programie przyjęte są określone stawki szkoleniowe finansowane przez Ministerstwo i samorządy województw. Szkolenie takie składa się z obozów szkoleniowych, konsultacji okręgowych związków sportowych i zawodów kontrolnych.

W ramach zadania w okresie lipiec – grudzień 2014 przeszkolonych zostało 1213 zawodniczek i zawodników w 47 dyscyplinach sportu na obozach szkoleniowych, konsultacjach i zawodach kontrolnych. Każdy zawodnik/zawodniczka kadry młodzików szkolony był/była przez 21 dni w ciągu roku.

PODSUMOWANIE

Zgodnie z „Rocznym programem współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2014 rok” nadrzędnym celem współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi było lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców regionu.

Wpływ realizacji Programu na region oraz na życie jego mieszkańców zilustrować można poprzez takie wskaźniki, jak:

- liczba organizacji pozarządowych podejmujących realizację zadań na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z Samorządem Województwa,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu województwa na realizację tych zadań,
- liczba i różnorodność zadań publicznych realizowanych przy współpracy Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych,
- liczba osób, które były adresatami zadań realizowanych we współpracy z Samorządem Województwa.

W 2014 r. z samorządem współpracowało 230 organizacji pozarządowych, które przy wsparciu finansowym samorządu zrealizowały 245 zadań. Suma dotacji przekazanych organizacjom w otwartych konkursach ofert wyniosła **8 542 757,50 zł**, natomiast suma dotacji udzielonych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. „małych dotacji” wyniosła: **399 972 zł**.

W obszarze polityki społecznej adresatami działań było ponad **25 tysięcy** osób:

- ponad 8000 osób skorzystało z programów w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu
- ponad 2000 osób wzięło udział w programach, których celem było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie związanej z problemem alkoholowym,
- ponad 5400 osób uzyskało pomoc, głównie prawną i psychologiczną wspomagając ich samych lub osoby z ich najbliższego otoczenia w wyjściu z nałogu narkotykowego,
- ponad 500 osób ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym było uczestnikami różnorodnych zajęć aktywizacyjnych,
- ponad 7500 osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami brało udział w programach usprawniających i aktywizujących. przeprowadzono też 17 kampanii informacyjnych przeciwdziałających dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami,
- dzięki prowadzeniu ośrodków adopcyjnych i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego doprowadzono do adopcji 756 dzieci.

Realizacja zadań w tym obszarze miała na celu przede wszystkim przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców Mazowsza. Cel ten został osiągnięty dzięki wsparciu udzielonemu rodzinom i grupom osób zagrożonym wykluczeniem społecznym, szerokiej gamie działań integrujących zawodowo i społecznie osoby niepełnosprawne, przeciwdziałanie nadmiernemu spożyciu alkoholu i minimalizację szkód związanych z jego nadużywaniem oraz promocję zdrowia i trzeźwości, profilaktykę narkomanii oraz wspieranie działań na rzecz reintegracji osób uzależnionych od narkotyków, przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.

Adresatami zadania w obszarze sportu i kultury fizycznej była mazowiecka kadra młodzików. W ramach zadania przeszkolonych zostało ponad 1200 młodych zawodniczek i zawodników w 47 dyscyplinach sportu na obozach szkoleniowych, konsultacjach i zawodach kontrolnych. Współpraca

w obszarze sportu i kultury fizycznej jest co roku traktowana priorytetowo przez samorząd województwa mazowieckiego, ponieważ zadania w tym zakresie nie są realizowane przez żadną wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną. Zatem współpraca w tym obszarze wpłynęła na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, a jednocześnie stanowiła uzupełnienie działań Województwa w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe.

Powyższe podsumowanie ukazuje wymierne korzyści jakie współpraca finansowa przyniosła w 2014 r. mieszkańcom województwa. Zauważyć należy także zysk samorządu, rozumianego jako władze regionu. Działania realizowane przez organizacje są wspierane, co oznacza, że organizacje pozarządowe są zobligowane do wniesienia co najmniej 20% wkładu własnego w postaci finansowej bądź pracy wolontariuszy. Łatwo policzyć, że w zadaniach realizowanych tylko w otwartych konkursach organizacje przyczyniły się do ich realizacji wnosząc swój wkład o wartości co najmniej 2 135 689 zł.

Tym bardziej widoczna jest potrzeba powrotu do finansowania z dochodów własnych województwa większej liczby obszarów i zadań. Doświadczenia z lat ubiegłych dowodzą, przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne i turystyczne organizowane przy współudziale trzeciego sektora pobudzają do uczestnictwa w życiu kulturalnym, do uprawiania czynnej turystyki, promują walory regionu i postawę odpowiedzialności za dziedzictwo Mazowsza.

Zastanowić się zatem należy czy nie jest uzasadniony postulat zgłaszany przez organizacje pozarządowe i przez Mazowiecką Radę Działalności Pożytku Publicznego dotyczący przeznaczania na współpracę finansową z trzecim sektorem stałego odsetka dochodów województwa. Zdaniem Rady nie powinien on być mniejszy niż 1,9%.

Ograniczenia w zakresie współpracy finansowej nie spowodowały ograniczenia współpracy pozafinansowej. Wręcz przeciwnie w 2014 r. była ona dominująca. Stąd w sprawozdaniu omówiona została w pierwszej kolejności. Przedstawiciele trzeciego sektora brali udział w pracach 17 funkcjonujących przy samorządzie zespołów doradczych i konsultacyjnych, brali udział w konsultacjach społecznych 25 projektów aktów prawa miejscowego oraz dokumentów strategicznych istotnych dla rozwoju regionu. Zauważalny jest również wzrost zaangażowania organizacji we wspólne przedsięwzięcia od wspólnej realizacji dużych projektów poprzez współorganizację mniejszych, jednorazowych przedsięwzięć, poprzez wymianę wiedzy i doświadczenia. W 2014 roku organizacje chętnie też korzystały z wszelkich form wsparcia oferowanego przez samorząd województwa – szkoleń, wizyt studyjnych, patronatów, rekomendacji.

Współpraca pozafinansowa, jeszcze bardziej niż finansowa jest dowodem na postępujący rozwój społeczeństwa obywatelskiego w regionie i dojrzałości partnerów we współpracy. Działania samorządu powinny stanowić wsparcie dla tej tendencji poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych, wsparcie aktywności obywatelskiej mieszkańców Mazowsza, umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję, promocję postaw obywatelskich i prospołecznych.